

ਰਮਲ ਪ੍ਰਬੋਧ

ਅਰਥਾਤ

ਰਮਲ ਟੀਚਰ

P
133.7
P19R

ਜੋਤਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਸਭ ਹੋਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ ।

ਜੋਤਸ਼ ਰਮਲ ਸਿਖਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ

ਰਮਲ ਟੀਚਰ

ਲੇਖਕ—

ਜੋਤਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਗਜਾਨੀ

ਵਪਾਰ ਆਲਮ ਬਿਕ੍ਰਮੀ ਤਿਥ ਪਤ੍ਰਕਾ ਵਾਲੇ

ਕਰਤਾ - ਜਨਮ ਪਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਬੋਧ, ਜਾਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨੀ,
ਸੁਪਨ ਪ੍ਰਬੋਧ, ਪੁਸ਼ਨ ਚਿੰਤਾਮਨੀ, ਮੰਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਪ੍ਰਬੋਧ,
ਜੋਤਸ਼ ਪ੍ਰਬੋਧ, ਜੋਤਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਭੰਡਾਰ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ
ਦੂਜਾ, ਮਹੂਰਤ ਦਰਪਨ, ਹਥ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ ਭਾਗ
ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ, ਤੀਜਾ, ਚੌਥਾ, ਬਾਲਬੋਧ ਰਮਲ,
ਮਖਜਨ ਰਮਲ, ਭਡਲੀ ਸਟੀਕ, ਪੁਸ਼ਨ ਦਰਪਨ,
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਰਾਸ਼ੀ ਮਾਲਾ, ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੀਛਾ, ਨੌਰੋਹ
ਸ਼ਾਂਤੀ, ਕਾਲ ਗਿਆਨ, ਯੋਗਾਭਯਾਸ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ-ਲਿਖਤੀ
ਇੰਦਰਜਾਲ, ਮਹਾਂ ਕਾਲੀ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ, ਦੁਰਗਾ ਸ਼ਕਤੀ ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ (ਦਸੰਬਰ ੧੯੫੩)

ਭੇਟਾ ੧॥)

ਜੋਤਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਗਜਾਨੀ ਦੇ ਰਚਿਤ

੭੪੪੪ ਜੰਤਰਾਂ ਮੰਤਰਾਂ ਦੇ ਪੁਸਤਕ

ਸ਼ਿਵ ਜੰਤਰ ਤੰਤਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ੨), ਸ਼ਿਵ ਮੰਤਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ੨),
ਸ਼ਿਵ ਤੰਤਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ੨), ਜਾਦੂ ਬੰਗਾਲਾ ਵਡਾ ੨), ਵਡਾ ਨਕਸ਼
ਸੁਲੇਮਾਨੀ ੨), ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਾਵਾ ਕਾ ਗੁਟਕਾ ੪), ਅਸਲੀ ਲਿਖਤੀ
ਇੰਦਰ ਜਾਲ ੨), ਈਰਾਨ ਮਿਸਰ ਦੇ ਜਾਦੂ ੨), ਯਖਨੀ ਸਿਧੀ ੧॥॥
ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ॥॥), ਰਖਿਆ ਪੈਂਤੀਸ ਅੱਖਰੀ ਤੇਈਆ ਤਾਪ ਦੀ
ਕਥਾ, ਨਸੀਹਤ ਨਾਮਾ ਤੇ ਮੰਤਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦਾ (ਇਕੱਠੇ) =),
ਪੈਂਤੀਸ ਅੱਖਰੀ ॥॥, ਦੁਰਗਾ ਸਤੋਤਰ =), ਸ਼ਿਵ ਸਤੋਤਰ =),
ਸ਼ਨੀਚਰ ਸਤੋਤਰ =), ਹਨੂਮਾਨ ਚਾਲੀਸਾ =), ਸੂਰਜ ਸਤੋਤਰ =),
ਨੌ ਗ੍ਰਹਿ ਸ਼ਾਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਪੂਜਾ ਤੇ ਮੰਤਰ ਪਾਠਾ) ਯੋਗਅਭਯਾਸ ਆਸਨ ੧)
ਮਾਤ੍ਰੇ ਬਾਬਾ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ॥) ਤੇ ॥॥), ਮਹਾਂ ਕਾਲੀ ਜੰਤਰ ਮਤਰ ਤੰਤਰ ੧॥॥
ਦੁਰਗਾ ਸ਼ਕਤੀ ੧॥॥), ਯੋਗ ਭਯਾਸ ਸ਼ਾਸਤਰ ੨॥॥)

ਜੋਤਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ

ਜੋਤਸ਼ ਵਿਦਿਆ ਭੰਡਾਰ ੧), ਪੁਰਸ਼ ਰਾਸ਼ੀ ਮਾਲਾ ॥॥),
ਇਸਤਰੀ ਰਾਸ਼ੀ ਮਾਲਾ ॥॥), ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਰਪਨ ॥॥) ਉਰਦੂ ॥॥), ਜਨਮ
ਪਤਰੀ ਪਰਬੋਧ ਜਿਲਦ ਵਾਲੀ ੧॥॥), ਜਨਮ ਪਤਰੀ ਪ੍ਰਬੋਧ ਉਰਦੂ ੧॥॥)
ਜਾਤਕ ਚਿੰਤਾਮਨੀ ੧॥॥), ਲਗਨ ਚੰਦਰਕਾ ਜਿਲਦ ਵਾਲੀ ੧॥॥),
ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰੀਛਾ । -) ਨੌ ਗ੍ਰਹਿ ਸ਼ਾਨਤੀ । -), ਛੋਟਾ ਪ੍ਰੀਛਾ =),
ਅੰਗ ਫੁਰਨਾ =) ਕਿਰਲੀ ਵਿਚਾਰ =), ਸੁਪਨ ਪਰਬੋਧ ॥॥), ਬਾਲ
ਬੋਧ ਰਮਲ । -), ਰਮਲ ਦੇ ਪਾਸੇ (ਜੋੜੀ) ੨), ਰਮਲ ਟੀਚਰ ੧॥॥),
ਗਿਆਨ ਸਰੋਦਾ ਸਟੀਕ ॥ =), ਭਡਲੀ ਮੇਘ ਮਾਲਾ ਸਟੀਕ ॥ =),
ਭਡਲੀ ਮੇਘ ਮਾਲਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ । =) ਹਥ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ ੧॥॥)

ਪਤਾ-ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

- ੪੪੪੪

੧ ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਅਥਿ ਰਮਲ ਟੀਚਰ ਗ੍ਰੰਥ ਲਿਖਯਤੇ
ਰਚਿਤ ਜੋਤਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ

ਅਰਬੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ
ਇਕ ਰੋਜ਼ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਬੀਆਬਾਨ ਵਿਚ
ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹੈਸਨ ਤਾਂ ਓਨਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਫਿਕਰ
ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਉਲਾਦ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ
ਓਹ ਏਸ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਵਾਨ ਹੋਏ
ਏਤਨੇ ਵਿਚ ਜਬਰਾਈਲ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ
ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਓਸ ਵੇਲੇ ਰੇਤ
ਦੇ ਉਤੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹੈਸਨ ਤੇ ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਮਨੇ
ਭੀ ਰੇਤ ਵਿਛੀ ਹੋਈ ਹੈਸੀ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ
ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਰੇ ਉਂਗਲੀਆਂ ਰੇਤ ਦੇ ਵਿਚ
ਗਡ ਦਿਤੀਆਂ ਤਾਂ ਓਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਇਸਤ੍ਰਾਂ
ਬਨਗਯਾ : ਤੇ ਮੁਖੋਂ ਕਹਿਆ ਅਲਰਮਲ

(੪)

ਅਤੇ ਰਮਲ ਰੇਤ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਹੁਣ ਏਹ ਜੋ
ਚਾਰ ਉਂਗਲੀਆਂ ਗਡੀਆਂ ਤਾਂ ਇਸ ਥੋਂ ਚਾਰ
ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਪਹਿਲਾ ਬਿੰਦੂ ਆਤਸ਼
ਅਰਥ ਅਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ
ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਦਾ
ਅਕਾਸ਼ ਸਾਰਿਆਂ ਆਕਾਸ਼ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਰ
ਸਾਰਿਆਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲੋਂ ਅਗਦਾ ਬਿੰਦੂ
ਹਲਕਾ ਹੈ ॥ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ
ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ ਹੈ । ਹੋਲਾ ਹੋਣੇ ਦੀ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕਿਤੇ ਧੂੰਆਂ
ਅਗਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਕਾਸ਼ ਦੀ
ਤਰਫ ਹਵਾ ਨਾ ਲੋਭੀ ਉੱਤੇ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
(੨) ਦੂਸਰਾ ਬਿੰਦੂ ਬਾਦ ਅਰਥ ਪੋਣ ਦਾ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਣ ਅਗ ਨਾਲੋਂ ਕੁਛ ਭਾਰੀ ਹੋਂਵਦੀ
ਹੈ । ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਏਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਵਿਚ
ਰਖਿਆ ਹੈ ਤੀਸਰਾ ਬਿੰਦੂ ਆਬ ਅਰਥ ਪਾਣੀ
ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਣੀ ਪੋਣ ਨਾਲੋਂ ਕੁਛ ਭਾਰਾ

(੫)

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਦਰਜਾ
ਮਿਤਾ ਹੈ ਹੁਣ ਚੌਥਾ ਬੰਦੂ ਖਾਕ ਅਰਥ ਪ੍ਰਿਥੀ
ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮਿਟੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ
ਵਿਚ ਸੁਟੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿਟੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਥਲੇ
ਬੈਠ ਜਾਵਦੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਚੌਥਾ ਦਰਜਾ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਹੋ ਸੋ ਏਹ ਚਾਰ ਤਤ ਬੰਦੇ ਵਿਚ
ਭੀ ਹੈਨ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਬੰਦੇ ਦੀ ਸਕਲਾਂ ਹੈਨ
ਉਸੇਤ੍ਰਾਂ ਰਮਲ ਦੀਆਂ ਸਕਲਾਂ ਭੀ ਹੈਨ ਹੁਣ
ਜਦ ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਆਪਨੀਆਂ ਉਗਲੀਆਂ
ਨਾਲ ਇਸਤ੍ਰਾਂ ਦਾ : ਨਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਦਮ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ
ਤੁੰਕ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਕਲਾਂ ਦਾ ਬਾਪ
ਹੈ ਅਤੇ ਏਸ ਨੂੰ ਅਬੂਲ ਅਸਕਾਲ (ਅਰਥਾਤ)
ਸਕਲਾਂ ਦਾ ਬਾਪ ਆਖਣਾ ਚਾਹੀਏ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਦਮ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤੋਂ ਸਕਲਾਂ ਦਾ
ਬਾਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕਲਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ ਤਾਂ
ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ

(੬)

ਆਪਣੀਆਂ ਚਾਰ ਉਂਗਲਾਂ ਭੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਬਰ
ਗਡ ਦੇ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਬਰਾਈਲ ਦੇ ਕਹਿਣ
ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਭੀ ਇਸ : ਸਕਲ
ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਗਡ ਦਿਤੀਆਂ ਤਾਂ ਚਾਰ ਉਂਗਲੀ-
ਆਂ ਜਬਰਾਈਲ ਦੀਆਂ ਔਰ ਚਾਰ ਬਾਬੇ ਆਦਮ
ਦੀਆਂ ਦਾ ਮਿਲ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰਾਂ : : ਨਸ਼ਾਨ
ਬਨ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਦੋ ਫਰਦ ਅਰਬ ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਕੇ •• ਇਕ ਜੋਜ
ਅਰਬ ਰੇਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ — ਅਤੇ ਦੋ ਬਿੰਦੂ ਇਸੀ
ਤਰਾਂ •• ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਰੇਖਾ ਇਸਤ੍ਰਾਂ
— ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਤਾਂਕ ਮਿਲਕੇ ਤੇ
ਇਕ ਜਿਸਤੋਂ ਹੋ ਜਾਵਦਾ ਹੈ ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ
ਬਿੰਦੂ ਇਕ ਰੇਖਾ ਹੋ ਜਾਂਵਦੀ ਹੈ ॥ ਅਰ ਬਿੰਦੂ
ਨੂੰ ਟਾਂਕ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਜਿਸਤ ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਏਹ ਅਠੇ ਨਸ਼ਾਨ : : ਮਿਲ ਕੇ ਤੇ ਇਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ≡ ਸਕਲ ਬਨ ਗਈ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ
ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਕਲ ਨੂੰ ਰਮਲ

(ਅਰਥਾਤ) ਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀ ਮਾਤਾ ਆਖਦੇ ਹੋਨ
 ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਕਲ : ਤੀਕ ਦੇ ਚਾਰ ਬਿੰਦੂ ਹੋਨ
 ਤੇ ਜਦ ਏਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਗਣਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸ਼ੋਲਾਂ
 ਹੋਏ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰਮਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ
 ਸ਼ਕਲਾਂ ਸ਼ੋਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਜੇ ਕੋਈ ਇਹ ਸਵਾਲ
 ਪੁਛੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਏਹ ਜਵਾਬ ਦੇਨਾ ਚਾਹੀਏ
 ਅਰ ਦੋ ਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ ਇਹ ਹੈਨ : ≡ ਬਾਕੀਚੇਦਾਂ
 ਹੋਰ ਸ਼ਕਲਾਂ ਹੈਨ ਓਹ ਅਗੇ ਜਾਂ ਕੇ ਲਿਖੀਆਂ
 ਜਾਣਗੀਆਂ ॥ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ
 ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਆਪਨੀ ਉਲਾਟ ਦਾ ਮਾਲੂਮ
 ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਲਾਨਾ ਸ਼ਖਸ ਕਿਥੇ ਹੈ ਅਰ ਉਹ
 ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਓਥੋਂ
 ਚਲਦੇ ਰਹੇ ਅਗੇ ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਨੂੰ ਏਹ ਇਲਮ
 ਸਿਖਾ ਦਿਤਾ ॥ ਅਰ ਬਾਜੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਖਦੇ
 ਹੈਨ ਕਿ ਇਹ ਇਲਮ ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ
 ਦਾਨੀਯਾਲ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ ਅਰ ਕਹਿੰਦੇ
 ਹੈਨ ਕਿ ਸਖਾਵਣ ਦਾ ਸਬਬ ਇਹ ਹੈਸੀ ॥ ਕਿ

(੮)

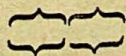
ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਕਾਫਰਾਂ ਕਲੋਂ ਡਰਦੇ ਮਾਰੇ
ਪਹਾੜ ਵਿਚ ਲੁਕ ਕੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ
ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋਨ ॥ ਇਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਜਬਰਾਈਲ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਆਏ ਅਰ ਏਹ ਇਲਮ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਸਿਖਾ ਕੇ ਫੁਰਮਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ
ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਕਾਫਰ ਹੋਨ ॥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਤਰਫ ਧਿਆਨ ਫਿਰਾਓ ਅਤੇ
ਇਸ ਇਲਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਕੁਛ
ਲਸ਼ਕਰ ਤੇ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਫੇਰ ਹਜ਼ਰਤ
ਦਾਨੀਆਲ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਹੇਠ ਉਤਰ ਆਏ ਐਰ
ਉਸ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਰਮਲ ਦੇ ਵਸੀਲੇ
ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਹਾਲ ਦਸਿਆ
ਏਥੋਂ ਤਾਂਏਂ ਹਾਲ ਦਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੌਮ ਦਾ
ਬੜਾ ਯਕੀਨ ਅਤੇ ਇਤਬਾਰ ਤਥਾ ਭਰੋਸਾ
ਦਾਨੀਆਲ ਉਪਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੌਲੀ ੨
ਏਤਨੀ ਖਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੀਕ ਪਹੁਚ ਗਈ

ਤਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਨੂੰ
 ਸਦਕੇ ਓਸਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ । ਤਾਂ
 ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਭੀ ਠੀਕ ੨ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ।
 ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਇਸ ਇਲਮ ਦੇ ਸਖਲੋਨ
 ਵਾਸਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਦੇ ਸਪੁਰਦ
 ਕੀਤਾ ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਨੇ ਓਸ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ
 ਨੂੰ ਠੀਕ ੨ ਇਲਮ ਰਮਲ ਦਾ ਸਿਖਾ ਦਿਤਾ
 ਜਦ ਓਹ ਇਲਮ ਪੜਕੇ ਕਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ।
 ਇਕ ਦਿਨ ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਐਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
 ਤੇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦਾ ਤਿੰਨੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹੋਸਨ ।
 ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਨੇ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਕੋਲੋਂ
 ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਦਾ ਮਮੂਲ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ
 ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਕ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪੈਗੰਬਰ
 ਹੋਏ ਹੋਣ । ਤੁਸੀਂ ਰਮਲ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਦਸੋ
 ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੈਗੰਬਰ ਹੈ ਕਿ
 ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਦ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਨੇ ਰਮਲ ਦੇ ਜ਼ਾਇਚੇ
 ਖਿਚੇ ਐਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿਚ ਪੈਗੰਬਰ

ਹੈ, ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਕੇਹੜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੈਰੀਬਰ ਹੈ
 ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪੈਰੀ
 ਬਰ ਹੈ, ਫਿਰ ਦਾਨੀਆਲ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕਿਸ
 ਮੁਕਾਮ ਵਾ ਜਗਾ ਪੈਰੀਬਰ ਹੈ ਉਸਨੇ ਜਵਾਬ
 ਦਿਤਾ ਏਸੇ ਮੁਕਾਮ ਪਰ ਪੈਰੀਬਰ ਹੈ, ਫੇਰ
 ਦਾਨੀਵਾਲ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕੌਣ ਪੈਰੀਬਰ ਹੈ
 ਜੋ ਇਸ ਜਗਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ
 ਕਿ ਏਥੇ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਾ
 ਤੇ ਮੈਂ ਪੈਰੀਬਰ ਹਾਂ ਨਾ ਮੇਰਾ ਪਿਉ। ਬੇਸ਼ਕ ਤੁਸੀਂ
 ਪੈਰੀਬਰ ਹੋ। ਫੇਰ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਤੇ
 ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਨੇ ਉਸਦੀ ਪੈਰੀਬਰੀ ਤੇ ਇਮਾਨ
 ਕੀਤਾ ਫੇਰ ਤਮਾਮ ਕੌਮ ਨੇ ਤੋਬਾ ਕਰਕੇ ਦਾਨੀਆਲ
 ਨੇ ਦੇਤੇ ਉਪਰ ਖਤ ਰਮਲ ਦਾ ਖਿਚਕੇ ਸ਼ਕਲ
 ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਨਾਮ ਇਸ ਇਲਮ ਦਾ ਰਮਲ
 ਹੋਇਆ ਐਰ ਆਮਾਮਸ ਨਾਉਂ ਅਲਾ ਮਿਸਰੀ
 ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ
 ਹਕੀਮਾਂ ਦੀ ਏਹ ਰਵਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਲਮ

(੧੧)

ਦਾਨੀਆਲ ਅਲਹਿ ਸਲਾਮ ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੇ ਏਸ
ਇਲਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਲੁਕਾਵਦੇ ਆਏ ਹੈਨ
ਕਿ ਜਾਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ
ਤਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਦੂਸਰਾ ਇਮਾਨ ਵਿਚ ਫਰਕ
ਪਵੇਗਾ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਆਦਮੀ ਏਹ ਇਲਮ
ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੇ ਉਸਤਾਦ ਕੇ ਸਿਖਣਾ ਚਾਹੇ
ਤਾਂ ਉਸਤਾਦ ਕੋਲੋਂ ਸਿਖੇ ਔਰ ਜੋ ਆਦਮੀ
ਬਗੈਰ ਉਸਤਾਦ ਕੇ ਸਿਖਣ ਦਾ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ
ਓਹ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ
ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਹਲ ਕੇ ਹਥ ਪੈਣ ਨਾਲ ਇਮਾਨ
ਵਿਚ ਫਰਕ ਆਵੇਗਾ, ਜੋ ਆਦਮੀ ਉਸਤਾਦ
ਪਾਸੋਂ ਇਹ ਇਲਮ ਸਿਖੇਗਾ ਓਹ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ
ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਸੇਗਾ ਔਰ ਅਹਕਾਮ ਓਹ ਵਸੇਗਾ
ਓਹ ਕਦੀ ਝੂਠੇ ਨਾ ਹੋਨਗੇ ਔਰ ਇਸ ਇਲਮ
ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਹਰ ਇਕ ਗਾਇਬ ਅਸਰਾਰ
ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਕਲ ਬਣਾਵਨਾ ਕੀ ਬਿਧ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਸਕਲਾ ਤਰੀਕ

: ਔਰ ਜਮਾਇਤ \equiv ਥੋ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ
 ਹੈਨ ਸਕਲ ਜਮਾਇਤ ਦਾ ਅਗਨ ਬਿੰਦੂ ਖਾਰਜ
 ਕਰ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਇਸਤਰਾਂ \equiv ਵੀਸਕਲ
 ਰਹ ਗਈ ਅਰ ਇਸਨੂੰ ਰਮਲ ਵਿਚ ਲਿਯਾਨ
 ਆਖਦੇ ਹੈਨ । ਔਰ ਸਕਲ ਤਰੀਕ : ਉਤੇ ਉਹੀ
 ਬਿੰਦੂ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ :- ਇਹ ਸਕਲ ਪੈਦਾ
 ਹੋਈ । ਤੇ ਰਮਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸਕਲ :- ਨੂੰ
 ਅਤਬੇ ਵਾਖਲ ਅਖਦੇ ਹੈਨ । ਅਰ ਜਦੋਂ ਸਕਲ
 ਜਮਾਇਤ ਵਿਚੋਂ ਵਾਯੂਦਾ ਬਿੰਦੂ ਘਟਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ
 ਬਾਕੀ ਇਹ \equiv ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰਮਲ
 ਵਿਚ ਏਸਨੂੰ ਹੁਮਰਾ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਜਦ ਉਹੀ
 ਬਿੰਦੂ ਤਰੀਕ : ਦੇ ਉਤੇ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਇਹ
 :- ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ । ਤੇ ਰਮਲ ਵਿਚ ਨਕੀ
 ਇਸ :- ਸਕਲ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ । ਜਦ ਸਕਲ
 ਜਮਾਇਤ \equiv ਵਿਚੋਂ ਜਲ ਬਿੰਦੂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ

ਤਾਂ ਇਹ \equiv ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ । ਤੇ ਰਮਲ
 ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ \equiv ਬਿਆਜਹ ਜਦ ਤੀਕ ਦੇ :
 ਨਾਲ ਉਹੀ ਜਲ ਬਿੰਦੂ ਵਧਾਇਆ ਤਾਂ ਇਹ \equiv
 ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਰਮਲ ਵਿਚ ਇਸਦਾ
 ਨਾਮ ਫਰਹਾ ਹੋ ਜਦ ਜਮਾਇਤ \equiv ਸਕਲ ਵਿਚੋਂ
 ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਬਿੰਦੂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿਤਾ
 ਤਾਂ ਇਹ \equiv ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੇ ਰਮਲ
 ਵਿਚ ਨਾਮਇਸਸਕਲਦਾ ਨਾਅਤਬੇ ਖਾਰਜਾ ਹੈ।
 ਜਦ ਸਕਲ ਜਮਾਇਤ ਵਿਚੋਂ \equiv ਇਕ ਅਗਨ
 ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਯੂਬਿੰਦੂ ਘਟਾਇਆ ਤਾਂ ਇਹ
 ਸਕਲ \equiv ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਮਲ ਵਿਚ
 ਨੁਸਰਤੁਲ ਖਾਰਜ ਆਖਦੇ ਹਨ । ਜਦ ਸਕਲ
 ਤੀਕ ਦੇ $\infty \infty$ ਨਾਲ ਅਗਨ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਵਾਯੂ
 ਬਿੰਦੂ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ \equiv ਸਕਲ ਇਹ ਪੈਦਾ
 ਹੋਈ ਤੇ ਰਮਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸਕਲ ਨੂੰ ਨੁਸਰਤੁਲ
 ਦਾਖਲ ਆਖਦੇ ਹਨ ਐਰ ਜਦ ਸਕਲ ਜਮਾ-
 ਇਤ ਵਿਚੋਂ \equiv ਇਕ ਅਗਨ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਇਕ

ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਬਿੰਦੂ ਘਟਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਲ ::
 ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਉਕਲਾ ਰਖਿਆ
 ਅਰ ਜਦੋਂ ਸ਼ਕਲ : ਤ੍ਰੀਕ ਵਿਚ
 ਅਗਨ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਬਿੰਦੂ ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ
 ਇਹ ਸ਼ਕਲ :: ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੇ ਏਸ ਨੂੰ ਰਮਲ
 ਵਿਚ ਇਜਤਮਾਹ ਆਖਦੇ ਹਨ । ਐਰ ਜਦ
 ਸ਼ਕਲ ਜਮਾਇਤ ≡ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਗਨ ਬਿੰਦੂ
 ਅਤੇ ਜਲ ਬਿੰਦੂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਲ
 ਪੈਦਾ :: ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਮਲ ਵਿਚ ਏਸਨੂੰ ਕਬ-
 ਜੁਲ ਖਾਰਜ ਆਖਦੇ ਹਨ ਜਦ ਸ਼ਕਲ ਤ੍ਰੀਕ
 ਵਿਚ ਇਕ ਅਗਨ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਇਕ ਜਲ ਬਿੰਦੂ
 ਵਧਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਇਹ :: ਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੇ
 ਰਮਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਕਬਜੁਲ ਦਾਖਲ
 ਆਖਦੇ ਹਨ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਅਗੇ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ
 ਭੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਲ ਬਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕੁਲ ਚੌਦਾਂ
 ਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ।

ਚਾਰ ਸ਼ਕਲਾਂ ਖਮਾਸੀ ਹਨ ਅਰਥ

ਪੰਜਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ॥ :: :: :: ::
 ਇਨ੍ਹਾਂਦੇਨਾਮ ਨਕੀ। ਫਰਹਾ ਅਤਵੇਖਾਰਜ ਅਤਵੇ
 ਦਾਖਲਹਨ ਔਰ ਇਕ ਸ਼ਕਲਰਬਾਈ ਹੈ ਅਰਥ
 ਚਾਰ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲੀ ਨਾਮ :: ਤੀਕ ਹੈ ਇਕ
 ਸਮਾਨੀ ਹੈ ਅਰਥ ਅਠਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲੀ ≡
 ਨਾਮ ਇਸ ਦਾ ਜਮਾਤ ਹੈ ਫਿਰ ਚਾਰ ਸ਼ਕਲਾਂ
 ਸਬਾਈ ਹੈਨ । ਅਰਥ ਸਤਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ
 ਵਾਲੀਆਂ ≡ ≡ ≡ ≡ ਨਾਮ ਲਿਆਨ
 ਅੰਕੀਸ ਹੁਮਰਾਬਿਆਜ ਹਨ। ਛੇ ਸ਼ਕਲ ਸਦਾਸੀ
 ਹੈਨ ਅਰਥ ਛੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲੀ :: :: ::
 :: :: ਨਾਮ :: ਕਬਜ਼ੁਲਖਾਰਜਕਲਜੁਬਦਾਖਲ
 ਉਕਲਾ ਨੁਸਰਤੁਲ ਖਾਰਜ ਨੁਸਰਤੁਲ ਦਾਖਲ
 ਇਜਤਮਾਹ। ਰਬਾਈ ਔਰ ਸਮਾਨੀ ਕੀ ਦੁਸਮ-
 ਨੀ ਹੈ ਖਮਾਸੀ ਸਮਾਨੀ ਕਾ ਵੈਰ ਹੈ। ਔਰ
 ਸਦਾਸੀ ਕੀ ਕੋਈ ਦੁਸਮਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ।

ਹੁਣ ਰਮਲ ਦਾ ਵਖਤ ਅਤੇ ਰਮਲਦੀਆਂ
 ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ ।

(੧੬)

ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਰਮਲੀ ਪਰਹੇਜ਼ ਗਾਹ ਹੋਵੇ ।
ਬਾਤ ਘਟ ਕਰੇ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇ
ਔਰ ਅਮਾਨਤ ਦਾਰ ਹੋਵੇ ਵਾਸ ਖਾਫ ਨਾ ਬੋਲਦਾ
ਹੋਵੇ ਔਰ ਪਾਕ ਸਾਫ ਰਹੇ ਤਦ ਉਹ ਰਮਲੀ
ਰਮਲ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਰਮਲ ਦੇ ਵੇਲੇ ਰਮਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਫਕ ਦੋਵੇਂ ਪਾਕ
ਸਾਫ ਹੋਵਨ ਪ੍ਰਫਕ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਕਿ ਘਰੋਂ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕਿਸੇ ਘੰਡਿਤ ਯਾ ਰਮਲੀ ਨੂੰ ਯਾ
ਜੋਤਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਦਨ ਜਾਵੇ ਯਾ ਕਿਸੇ ਹਕੀਮ ਵਲ
ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆਪਨੇ ਘਰੋਂ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਕਦੇ ਨ
ਜਾਵੇ । ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕਤ੍ਰਾ ਦਾਸਗ ਨ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਰਮਲੀ ਨੂੰ ਅਥਵਾ ਜੋਤਸ਼ੀ ਤਥਾ ਹਕੀਮ
ਨੂੰ ਭੀ ਆਏ ਆਦਮੀ ਕਾ ਯਥਾ ਯੋਗ ਆਦਰ
ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਇਹ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕਦੀ
ਗੁਮਾਨ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬਡਾ ਵਿਦਵਾਨ ਹੂੰ ।
ਰਮਲ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਵੇਲੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਸੂਰਜ
ਇਕ ਨੇਜਾ ਉਚਾ ਚੜਕੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇ ਮੀਹ

ਤੇ ਅੰਧੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਚੰਦ ਭੂਬਾ ਹੋਇਆ ਨਾ
 ਹੋਵੇ ਤਰੀਕ ਚੰਦ ਦੀ ਟਾਂਕ ਹੋਵੇ ਅਕਾਸ਼ ਸਾਫ
 ਹੋਵੇ ਬਕਰੀਆਂ ਦੀ ਆਖਦ ਰਫਤ ਨਾ ਹੋਵੇ ।
 ਅਮਾਵਸ ਦੇ ਨਜੀਕ ਰਮਲ ਨਾ ਉਤਾਰੇ । ਪਰ
 ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਵੇਲੇ ਹਰ ਤਰੀਕ ਕੋ ਰਵਾ ਹੈ ।
 ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਭਗਵਤੀਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹੇ । ਐਰ ਪਰਮੇਸਰ
 ਦੇ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰੇ ਕਿ ਹੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਮੇਂ
 ਕੁਛ ਸਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਦਾ ਜਮੀਰ
 ਬਤਲਾ ਦੇਵਾਂ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੁਹੀ ਗੈਬਦਾਨ ਹੈ
 ਘਟ ਘਟ ਕੇ ਜਾਨਨ ਹਾਰਾ ਹੈ, ਹੇ ਅੰਤ੍ਰਜਾਮੀ
 ਮੇਰੇ ਪਰ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਸਨ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਵੇ ਏਤਨੀ
 ਬਾਤ ਮੁਖੇ ਉਚਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੁਰਰਾ ਸੁਟੇ । ਐਰ
 ਰਮਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਭੇਦ ਦਸੇ
 ਪਰਮੇਸਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਠੀਕ ਪ੍ਰਸਨ ਨਿਕਲੇਗਾ ਜੋ
 ਬਾਤ ਇਲਮ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਨਾਲ ਮਲੂਮ ਹੋਵੇ
 ਉਹੀ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਆਖਦੇਵੇ ਅਰ ਵਾਫਰ
 ਬਾਤ ਕੋਈ ਨ ਆਖੇ । ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿਚ

(੧੮)

ਤਕਬਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।

ਅਥ ਮੰਤਰ ਭਗਵਤੀ ਕਾ ਲਿਖਯਤੇ

ਓਅੰ ਨਮੋ ਭਗਵਤੀ ਰੂਪ ਮਾਂਡਨੀ
ਸਰਵ ਕਾਰਜ ਪਚਲਾਦਨੀ ਸਰਵ ਨਮਿਤ
ਪ੍ਰਕਾਸਨੀ ਇਹੀ ਇਹੀ ਤਫਰ ਤਫਰ ਵਰਦੇ,
ਵਰਦੇਹਹਿਲੀਹਿਲੀਮਾਤੰਗੀਸਤਯੰਬਰੂਹੀਸਵਾਹਾ
ਇਸ ਮੰਤ੍ਰ ਕਾ ਸੰਧਿਆ ਵੇਲੇ ਬਿਸਤਰੇ ਪਰ ਜਾਨੇ
ਸਮੇ ਪਾਠ ਕਰਿਆ ਕਰੇ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਸੋਂ ਰਹੇ ।
ਮੰਜੇ ਤੇ ਲੰਮਾ ਪੈਕੇ ਪੜਿਆ ਕਰੇ ਤੇ ਪੜਦਿਆਂ
੨ ਨੀਦੁ ਆ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕੋਈ
ਨ ਕੋਈ ਸੁਫਨਾ ਆਇਆ ਕਰੇਗਾ ਉਸ ਸੁਪਨੇ
ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਰਖੇ ਔਰੰ ਸਵੇਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਇਸਨਾਨ
ਕਰਕੇ ਧੂਪ ਵੀਪ ਦੇਕੇ ਆਪਣੇ ਆਸਨ ਤੇ
ਬੈਠ ਜਾਵੇ ਔਰ ਥੋੜਾ ਖਾਵੇ ਔਰ ਪਰਵਦਗਾਰ
ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਿਆ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਰਮਲੀ ਨੂੰ
ਭੂਤ ਭਵਿਖਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦੀ ਸਭ ਖਬਰ
ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ । ਭੂਤ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਕੁਛ

(੧੯)

ਪਿਛੇ ਗੁਜਰਿਆ ਹੈ ਵਰਤਮਾਨ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਬੀਤ
ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਵਿਖਤ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇ ਆਵੇਗਾ ।

ਹੁਣ ਕੁਛ ਹਾਲ ਜਾਇਚਾ ਬਨਾਵਨ ਦਾਲਿਖਦੇਹਾਂ

ਪਹਿਲੀਆਂ ਜੋ ਚਾ ਸਕਲਾ ਹੁੰਦੀਆਂ

ਹੈਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਹਾਤ ਤੇ ਜੋ ਦੂਜੀਆਂ ਚਾਰ

ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਬਾਤ ਆਖਦੇ ਹੈਨ

ਜੋ ਤੀਜੀਆਂ ਚਾਰ ਹਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਉਸਨੂੰਮਤ

ਵਲਦਾਤ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਚੌਥੀਆਂ ਚਾਰ

ਹੈਨਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਇਦਾਤ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ।

ਏਸਤਾਂ ਜਾਇਚੇ ਦੀਆਂ ਸੋਲਾਂ ਸਕਲਾ ਦੇ ਏਹ

ਨਾਮ ਹੈਨ । ਜਦ ਜਾਇਚਾ ਬਣਾਵਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਭਗਵੰਤੀ ਕਾ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਇਕ

ਦਮ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਾਲੀਆਂ

ਬਣਾਵੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਚਾਰ ਦਮ ਵਿਚ ਸੋਲਾਂ

ਸਕਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਚਾਰ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ

ਇਕ ਸਕਲ ਬਨਾਕੇ ਚਾਰ ਸਕਲਾਂ ਬਨਾਕੇ

ਅਮਹਾਤ ਬਨਾਵੇ ਐਰ ਹਰ ਇਕ ਸਤਰ ਦੇ

ਬਿੰਦ ਸੋਲਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵਧ ਨ ਹੋਵਣ ਅਤੇ ਨੌਵਾਂ

(੨੧)

ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਚੋਹਦਮਾ ਦੇ ਵਿਚ ਖਿਚੀਆਂ
ਹਨ ਪਹਿਲੇ ਦਮ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਦੂਜੇ
ਵਿਚ ਦੂਸਰੀਆਂ ਚਾਰ ਐਸੀਆਂ ਹੀ ਸਤਰਾਂ
ਖਿਚਣੀਆਂ ਦੋਖੇ ਜੋ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ
ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਸਤਰ ਹੈ ਉਸਦੇ
੧੧ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਦੂਸਰੀ ਦੇ ੧੦ ਤੀਸਰੀ ਦੇ ੧੧
ਚੌਥੀ ਦੇ ਭੀ ੧੧ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ੧੧
ਨੂੰ ਦੋ ਦਾ ਭਾਗ ਪੂਰਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ
ਜਾਂਦਾ ਇਸ ਲਈ ਬਿੰਦੂ ੦ ਪਹਿਲੇ ਔਰ ਦੂਸਰੇ
੧੦ ਹੈਨ । ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਵਦਾ
ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੇਖਾ—ਲਿਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
ਤੀਜੀ ਸਤਰ ਦੇ ਫਿਰ ੧੧ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਚੌਥੀ ਦੇ
ਫੇਰ ੧੧ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਫੇਰ ਬਿੰਦੂ ੦ ਲਿਖਣਾ ਚਾਹੀਏ
ਬਿੰਦੂ ਰੇਖਾ ਬਿੰਦੂ :- ਸਕਲ ਨਕੀ ਹੋਈ ਔਰ
ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਪਹਿਲੀ ਦੂਜੀ ਤੀਜੀ ਚੌਥੀ ਸਕਲਾਂ
:- :- :- :- :- ਏਹ ੪ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕੁਰਹ
ਪਾਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁਰਹਾ ਸੁਟ ਕੇ ਇਹ ਚਾਰੇ ਸਕਲਾਂ

(੨੨)

ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੇ । ਜੇਕਰ ਕੁਰਰਾ ਨਾ ਪਾਸ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਇਹ ਜੋ ਕਾਇਦਾ ਹੈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੇ ।

ਅਥ ਜਾਇਚਾ ਲਿਖਜਤੇ

ਇਹ ਜਾਇਚਾ ਠੀਕ ਠੀਕ ਨਸ਼ਰ ਨਾਲ
ਦੇਖੋ । ਸਾਰੇ ਰਮਲ ਦਾ ਕਾਰਬਾਰ ਏਸੇ ਤੇ ਹੀ
ਹੈ । ਸਕਲਾਂ ਤੇ ਜਿਥੇ (ਅ) ਅਖਰ ਲਿਖਿਆ

• ਪ • ਜ — ਵ	• ਅ	— ਅ — ਅ	• ਅ •	ਅ
— ਪ • ਜ — ਵ	• ਅ	• ਵ •	ਵ — ਵ	ਵ
• ਪ • ਜ • ਵ —	ਅ	— ਜ •	ਜ •	ਜ •
— ਪ — ਜ • ਵ —	ਅ	— ਪ •	ਪ — ਪ •	ਪ

≡
(੨)

≡
(੧)

≡
(੧੦)

≡
(੧੩)
੧

≡
(੧੫)

≡ 16
≡ 15

(੨੩)

ਹੈ ਓਹ ਅਗਨੀ ਤਤ ਹੈ (ਵ) ਵਾਯੂ ਹੈ। (ਜ)
ਜਲ ਹੈ (ਪ) ਪਿਥਵੀ ਹੈ।

ਜਾਇਚੇ ਦੀਆਂ ਜੋ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਸਕਲਾਂ ਹਨ
ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਨੀ ਦੀ ਪੰਜਵੀ ਸਕਲ ਬਨਾਵੈ
ਜਿਸਤ੍ਰਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਵਾਂ ਸਕਲਾਂ ਦੇ ਉਪਰ
ਅਗਨੀ ਤਤ ਦੀ ਜਗਐੜਾ(ਅ)ਅਖਰ ਲਿਖਿਆ
ਹੈ ਪੰਜਵੀ ਸਕਲ ਉਤੇ ਸਾਰੇ ਐੜੇ (ਅ) ਅਖਰ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਦੇਖੋ ਪਹਿਲੀ ਸਕਲ ਦੀਅਗਨੀ
ਤਤ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਦੀ ਅਗਨੀ ਭੀ ਬਿੰਦੂ
ਹੈ ਤੀਸਰੀ ਭੀ ਰੇਖਾ ਚੌਥੀ ਭੀ ਰੇਖਾ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ
ਬਿੰਦੂ ਰੇਖਾ—ਰੇਖਾ—ਏਹ \therefore ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ
ਸੋਈ ਏਹ ਪੰਚਮੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ।
ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਵਾਂ ਸਕਲਾਂ ਦੀ ਵਾਯੂ ਸਥਾਨ
ਵਿਚ (ਵ) ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਸੋ ਛੇਵੀ ਸਕਲ (ਵ)
ਅਖਰ ਦੀ ਬਨੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਤਵੀ ਸਕਲਚਵਾਂ
ਸਕਲਾਂ ਦੇ ਜਲ ਤਤ ਦੀ ਬਨੀ ਹੈ ਸੋ ਸਕਲਾਂ
ਦੇ ਜਲ ਤਤ ਦੀ ਜਗਾ ਚਾਰ ਜਜੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ

ਹੈਨ ਔਰ ਸਤਵੀ ਸਕਲ ਉਤੇ ਭੀ ਚਾਰ ਜਜੇ
 ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹੈਨ । ਅਠਵੀਂ ਸਕਲ ਚਵਾਂ ਸਕਲਾਂ
 ਦੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਤ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਔਰ ਚਵਾਂ
 ਸਕਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਤਤ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਮੇਂ ਇਹ
 (ਪ੍ਰ) ਅਖਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਅਠਵੀਂ
 ਸਕਲ ਇਸ (ਪ੍ਰ) ਅਖਰ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ।
 ਹੁਣ ਅਠ ਸਕਲਾਂ ਤਾਂ ਬਣ ਗਈਆਂ ਬਾਕੀ
 ਅਠ ਰਹਿ ਗਈਆਂ । ਸੋ ਉਹ ਇਕ ਦੂਸਰੀ ਦੀ
 ਜ਼ਰਬ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਭੀ
 ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ । ਪਹਿਲੀ ਦੂਜੀ ਸਕਲ ਇਹ :-
 :- ਹਨ ਏਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰਬ ਨਾਲ ਨਾਵੀਂ
 ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ । ਇਹਨਾਂ ਸਕਲਾਂ ਦੀ
 ਅਗਨ ਤਤ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਤ ਇਕ
 ਰੇਖਾ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਸੋ ਅਗਨ ਤਤ ਦੇ ਦੋ ਬਿੰਦੂ
 ਜ਼ਰਬ ਖਾ ਕੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਹੋ ਗਈ । ਵਾਯੂ ਦੀਆਂ
 ਦੋਵੇਂ ਰੇਖਾ ਜ਼ਰਬ ਖਾ ਕੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਹੋ ਗਈ
 ਤੇ ਜਲ ਤਤ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਕੇ ਇਕ ਰੇਖਾ

ਬਣ ਗਈ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਰੇਖਾ
 ਮਿਲਕੇ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਗਨ ਤਤ
 ਰੇਖਾ ਵਾਯੂ ਤਤ ਰੇਖਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਤ ਬਿੰਦੂ ਰੇਖਾ-
 ਰੇਖਾ-ਰੇਖਾ-ਬਿੰਦੂ ਏਹ ਨਾਵੀ ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ
 ॥ ਹੁਣ ਤੀਸਰੀ ਸਕਲ ਇਹ ਹੈ : ਤੇ ਚੌਥੀ
 ਸਕਲ ਇਹ ਹੈ ॥ ਜਦ ਏਹਨਾ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ
 ਜਰਬ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ॥ ਦਸਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ
 ਹੋਈ ॥ ਪੰਜਵੀਂ ਸਕਲ ਇਹ ॥ ਤੇ ਛੇਵੀਂ ਇਹ
 ॥ ਹੈ ਜਦ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਜਰਬ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਇਹ :
 ਯਾਰਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਤਵੀਂ ਸਕਲ
 ਇਹ ॥ ਤੇ ਅਠਵੀਂ ਏਹ ॥ ਹੈ ਜਦ ਜਰਬ
 ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਇਹ ॥ ਬਾਰਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ
 ਨਾਵੀ ॥ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ॥ ਨੂੰ ਜਰਬ ਦਿਤੀ ਤਾਂ
 ਇਹ ਸਕਲ ਤੇਰਵੀ ॥ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਦ ਯਾਰਵੀ
 : ਤੇ ਬਾਰਵੀਂ ॥ ਨੂੰ ਜਰਬ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਇਹ
 ॥ ਸਕਲ ਚੌਥਵੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਦ ਤੇਰਵੀ ॥
 ਤੇ ਦੋਧਵੀ ॥ ਨੂੰ ਜਰਬ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਪੰਦ੍ਰਵੀਂ ॥

(੨੬)

ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ :- ਨੂੰ ਜਰਬ ਦਿਤਾ ਤਦ ਸੋਲਵੀਂ
ਸਕਲ ਇਹ :- ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੋਲਾਂ
ਸਕਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਜਰਬ ਦੇਵਨੇ ਦਾ
ਇਹ ਕਾਇਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਰੇਖ ਦੇ
ਨਾਲ ਜਰਬ ਦੇਈਏ ਤਦ ਰੇਖਾ ਹੋ ਜਾਂਵਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਰੋਜ ਅਰਥ ਜਿਸਤ ਭੀ ਆਖਦੇ
ਹੈਨ ਤੇ ਜਦ ਜਿਸਤ ਨੂੰ ਜਿਸਤ ਨਾਲ ਜੋੜੀਏ
ਤਦ ਬੀ ਜਿਸਤ ਹੀ ਬਨ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਦੋ ਜਿਸਤ ਹੈ ਜਦ ਏਸ ਦੇ ਵਿਚ ਦੋ ਹੋਰ ਜੋੜੇ
ਤਦ ਚਾਰ ਹੋਏ ਤੇ ਚਾਰ ਭੀ ਜਿਸਤ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਦ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ ਜਰਬ ਦੇਈਏ ਤਾਂ
ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਫਰਦ
ਅਰਥ ਟਾਂਕ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਤੇ ਜਦ ਜਿਸਤ ਵਿਚ
ਤਾਂਕ ਨੂੰ ਜੋੜੀਏ ਤਦ ਟਾਂਕ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਵਦਾ ਹੈ
ਦੋ ਜਿਸਤ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਟਾਂਕ ਹੈ ਜਦ ਏਨਾਂ ਨੂੰ
ਅਕਠਾ ਕੀਤਾ ਤਦ ਇਕ ਤੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਹੋਏ ਤੇ
ਤਿੰਨ ਟਾਂਕ ਹੀ ਦਾ ਹੈਹੁ ਅਤੇ ਜਦ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ

(੨੭)

ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਜਰਬ ਦੇਣਾ ਤਦ ਰੇਖਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਟਾਂਕ ਨੂੰ ਟਾਂਕ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕਠਾ
ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਿਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਕ ਟਾਂਕ ਹੈ ਏਸ
ਨੂੰ ਇਕ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਤਦ ਇਕ ੧ ਵਾ ੧
ਤੇ ਇਕ ਦੋ ਹੋਏ ਮਤੇ ਦੋ ਜਿਸਤ ਹੈ।

ਹੁਣ ਅਮਹਾਤ ਬਨਾਵਨ ਕੀ ਹੋਰ ਬਿਧ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ

ਇਕ ਦਮ ਵਿਚ ਗੋਲ ਲੀਕਾ ਇਸਤ੍ਰਾਂ ਖਿਚੇ
ਅਣਗਿਣਤ ਖਿਚੇ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੀਕਾਂ
ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੇਜਿਤਨੀਆਂ ਓਹ ਲੀਕਾਂ ਹੋਵਨ
ਓਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੋਲਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਤੇ ਜੋ ਬਾਕੀ
ਬਚ ਰਹੇ ਉਤਨੀ ਸਕਲ ਕਿਸੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਲੈ
ਲਵੇ ਫੇਰ ਓਸ ਥੇ ਸਤਵੀਂ ਸਕਲ ਅਗੇ ਲਿਖ
ਲਵੇ ਇਕ ਸਕਲ ਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਿੰਨ
ਸਕਲਾਂ ਸਤਵੀਆਂ ਸਤਵੀਆਂ ਲਿਖੇ ਪੂਰੀਆਂ
ਚਾਰ ਸਕਲਾਂ ਬਨਾਕੇ ਅਮਹਾਤ ਬਨਾ ਲਵੇ ਫੇਰ
ਚਵਾਂ ਸਕਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਇਚਾ ਬਨਾ ਲਵੇ ਸੋ

(੨੮)

ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਹੋਰ ਜਾਇਚਾ ਭੀ ਬਨਾਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਦਸ ਦੇਵ ਨੇ ਹਾਂ (੨੧) ਦੇਖੋ ਏਹ ਜੋ ਗੋਲ ਚਰ-
ਖੜੀ ਆਂਸਾਂ ਬਨਾਈ ਹੈ ਏਸ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕੀ
ਲੀਕਾਂ ਇਕ ਦਮ ਵਿਚ ਖਿਚੀਆਂ ਹਨ ਏਹ ਬਾਤ
ਯਾਦ ਰਖੋ ਕਿ ਖਿਚਨ ਦੇ ਵਕਤ ਲੀਕਾਂ
ਅਨਗਿਣਤ ਖਿਚੇ ਪਿਛੋਂ ਗਿਣ ਲਵੇ ਆਂਸਾਂ ਜਾ
ਲੀਕਾਂ ਖਿਚਕੇ ਗਿਣੀਆਂ ਤਾਂ ਇਕੀ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ
ਉਪਰਲੇ ਕਾਇਦੇ ਮੂਜਬ ਇਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਲਾਂ ਦਾ
ਦਾ ਭਾਗ ਦਿਤਾ ਤੋ ਪੰਜ ਬਾਕੀ ਰਹੇ ਹੁਣ ਕਿਸੇ
ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਪੰਜਵੀ ਸਕਲ ਲਵੋ ਅਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਕੋਈ ਦਾਇਰਾ ਦਸਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾਂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਕਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਲਿਖ ਕੇ ਸਮਝਾ
ਲੈਨੇ ਹਾਂ ਪਿਛੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਹ ਮਸਾਲ ਭੀ
ਦਸਾਂਗੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਕਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਲਿਖਦਾ
ਹਾਂ ਅਗੇ ਜਾ ਕੇ ਹੋਰ ਦਾਇਰੇ ਲਿਖਾਂਗਾ
ਦਾਇਰਾ ਸਕਨ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਠੀਕ ੨ ਧਿਆਨ

(੨੯)

ਨਾਲ ਦੇਖੋ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ਹੁਣ ਮੈਂ
 ਤੁਹਾਨੂੰ ਏਹਨਾਂ ਸਕਲ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖ ਕੇ
 ਦਸ ਦਾ ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸਕਲ ਲਿਆਨ ਹੈ ਦੂਜੀ
 ਸਕਲ ਕਬਲ ਦਾਖਲ ਹੈ ਤੀਸਰੀ ਕਬਜ਼ੁਲ
 ਖਾਰਜ ਹੈ ਚੌਥੀ ਜਮਾਇਤ ਹੈ ਪੰਜਵੀ ਫਰਹ ਹੈ
 ਛੇਵੀ ਉਕਲਾ ਹੈ ਸਤਵੀ ਅੰਕੀਸ ਹੈ ਅਠਵੀ
 ਹੁਮਰਾ ਹੈ ਨਾਵੀ ਿਆਜ ਹੈ ਦਸਵੀ ਨੁਸਰਤੁਲ
 ਖਾਰਜ ਹੈ ਯਾਰਵੀ ਨੁਸਰਤੁਲ ਦਾਖਲ ਹੈ
 ਬਾਰਵੀ ਅਤਵੇ ਖਾਰਜ ਹੈ ਤੇਰਵੀ ਨਕੀ ਹੈ
 ਚੋਦਵੀ ਆਂਤਵੇ ਦਾਖਲ ਹੈ ਪੰਦਵੀ ਸਕਲ
 ਇਜਤਮਾਹ ਹੈ ਸੋਲਵੀ ਤਰੀਕ ਹੁਣ ਚਰਖੜੀ
 ਦੀ ਮਸਾਲ ਦੇਖੋ ਜਦ ਸੋਲਾ ਦਾ ਭਾਗ ਦਿਤਾ
 ਸੀ ਤਦ ਪੰਜ ਬਾਕੀ ਰਹੇਸੀ ਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ
 ਦੀ ਪੰਜਵੀ ਸਕਲ ਫਰਹ ॥ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਜਾਇਚੇ
 ਸਕਲ ਇਹ ਹੋਈ । ਏਸਥੋਂ ਸਤਵੀ ਸਕਲ
 ਨੁਸਰਤੁਲ ਦਾਖਲ ਹੈ ॥ ਏਹ ਜਾਇਚੇ ਦੀ

(੩੦)

ਦੂਸਰੀ ਸਕਲ ਹੋਈ ਏਸ ਸਕਲ ਤੋਂ ਸਤਵੀ
 ਸਕਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਨੁ ਹੈ ਏਹ
 ਜਾਇਕੇ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਸਕਲ ਹੋਈ ਏਸ
 ਸਕਲ ਤੋਂ ਸਤਵੀ ਸਕਲ ਅੰਕੀਸੁ ਹੈ ਏਹ
 ਜਾਇਚੇ ਦੀ ਚੌਥੀ ਸਕਲ ਹੋਈ ਹੁਣ ਚਾਰੇ
 ਅਮਹਾਤ ਸਕਲਾ ਜਾਇਚੇ ਦੀਆ ਫਰਹਾਂ ਃ

•	ਪ	—	ਜ	•	ਵ	•	ਅ	—	ਅ	•	ਅ	—	ਅ	•	ਅ
•	ਪ	•	ਜ	—	ਵ	—	ਅ	—	ਵ	—	ਵ	—	ਵ	•	ਵ
—	ਪ	—	ਜ	—	ਵ	•	ਅ	—	ਜ	—	ਜ	•	ਜ	—	ਜ
•	ਪ	—	ਜ	—	ਵ	—	ਅ	•	ਪ	—	ਪ	•	ਪ	•	ਪ

≡

≡

≡

≡

≡

≡

≡ ≡

(੩੧)

ਨੁਸਰਤੁਲ ਦਾਖਲ = ਲਿਆਨ = ਅੰਕੀਸ
= ਹੈਨ ਜਾਇਚਾ (ਇਹ ਸਫਾ ੩੦ ਹੇਠ
ਦੇਖੋ) ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਵਾਂ ਸਕਲਾਂ ਦੀ
ਅਗ ਅਰਬ (ਅ) ਅਖਰ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਸਕਲ
(ਵ) ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਸਕਲ (ਜ) ਦੀ ਸਤਵੀਂ
ਸਕਲ (ਪ) ਦੀ ਅਠਵੀਂ ਸਕਲ ਬਣੀ ਪਹਿਲੀ
ਦੂਸਰੀ ਦੀ ਨਾਵੀ ਸਕਲ ਤੀਸਰੀ ਚੌਥੀ ਦੀ
ਜਰਬ ਨਾਲ ਦਸਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪੰਜਵੀਂ
ਛੇਵੀਂ ਸਕਲ ਵਿਚੋਂ ਯਾਰਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ
ਹੋਈ । ਸਤਵੀਂ ਅਠਵੀਂ ਸਕਲ ਸੇ ਬਾਰਵੀਂ
ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਨਾਵੀ ਦਸਵੀਂ ਸੇ ਤੇਰਵੀਂ
ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ । ਯਾਰਵੀਂ ਬਾਰਵੀਂ ਸੇ
ਚੌਧਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੇਰਵੀਂ ਚੌਧਵੀਂ
ਸਕਲ ਸੇ ਪੰਦ੍ਰਵੀਂ ਸਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਪੰਦ੍ਰਵੀਂ
ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੇ ਸੋਲਵੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ

ਇਕ ਹੋਰ ਤ੍ਰੀਕਾ ਅਮਹਾਤ ਬਨਾਵਨ ਦਾ ਇਹ ਹੈ
ਇਕ ਦਮ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਤਰਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ

ਖਿਚੇਤੇ ਬਿੰਦੂ ਹਰ ਇਕ ਸਤਰ ਦੇ ੨੫ ਕੋਲੋਂ
 ਘਟ ਨ ਹੋਵਨਾ ਤੇ ੪੫ ਕੋਲੋਂ ਵਾਨਾ ਹੋਵਨ
 ਤੇ ਹਰ ਇਕ ਸਤਰ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਇਕ ਸਕਲ
 ਬਨਾਕੇ ਚੋਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਸਤ੍ਰਾਂ ਸਕਲਾਂ ਬਨਾਕੇ
 ਜਾਇਚਾ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਹਰ ਇਕ ਸਤਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ
 ਦੋ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਜੇ ਪੂਰਾ ਭਾਗ ਹੋਵੇ ਤਦ ਰੇਖਾ
 ਲਿਖੇ ਜੇ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਦ ਬਿੰਦੂ ਲਿਖੇ ਫੇਰ
 ਰਿਸੇ ਸਤਰ ਨੂੰ ਚੰਹ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਜੇ ਪੂਰਾ ਜਾਇ
 ਤਦ ਰੇਖਾ ਲਿਖੇ ਜੇ ਪੂਰਾ ਨਾ ਜਾਏ ਤਦ ਬਿੰਦੂ
 ਲਿਖ ਲਵੇ ਫੇਰ ਅਠਾਂ ਤੇ ਸੋਲਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ
 ਜੇ ਪੂਰਾ ਜਾਏ ਤਦ ਰੇਖਾ ਲਿਖੇ ਜੇ ਪੂਰਾ ਨਾ ਜਾਵੇ
 ਤਦ ਬਿੰਦੂ ਲਿਖੇ ਮਸਾਲ ਇਹ ਹੈ ਸਤ੍ਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ

:: : : : : : : : : : :
 : : : : : : : : : : : :
 : : : : : : : : : : : :

੩੦ ਹੈਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਦਾ ਭਾਗ ਦਿਤਾ ਤਾ ਪੂਰਾ
 ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਬਿੰਦੂ ਲਿਖਿਆ ਫੇਰ

ਸੋਲਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਦਿਤਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਬਿੰਦੂ
 ਲਿਖਿਆ ਏਸ ਤਰਾਂ ਇਕ ਸਤ੍ਰ ਵਿਚੋਂ ਸਕਲ
 ਅਤੇ ਬੇਦਾਖਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦੂਸਰੀ ਸਤ੍ਰ ਦੇ ਇਕੜੀ
 ਬਿੰਦੂ ਹੈਨ । ਨਾ ਤਾਂ ਏਹ ਦੋ ਉਪਰ ਚਾਰ ਉਪਰ
 ਨਾਂ ਅਠ ਉਪਰ ਨਾਂ ਸੋਲਾਂ ਉਪਰ ਪੂਰਾ ਭਾਗ
 ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਸਕਲ ਤੀਕ :
 ਏਸ ਸਤ੍ਰ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਤੀਜੀ ਸਤ੍ਰ ਵਿਚ
 ੩੨ ਬਿੰਦੂ ਹੈਨ ਜਦ ਦੋ ਦਾ ਭਾਗ ਦਿਤਾ ਤਦ
 ਪੂਰਾ ਆਇਆ ਜਦ ੮ ਅਤੇ ਸੋਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਲਾਂ
 ਦਾ ਭਾਗ ਦਿਤਾ ਤਦ ਭੀ ਪੂਰਾ ਆਇਆ ਏਸ
 ਵਾਸਤੇ ਤੀਸਰੀ ਸਤ੍ਰ ਤੋਂ ਸਕਲ ਜਮਾਇਤ
 ਪੈਦਾ ਹੋਈ \equiv ਹੁਣ ਚੌਥੀ ਸਤ੍ਰ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ੨੮
 ਹੈਨ । ੨੮ ਚੋ ਅਤੇ ਦੋ ਉਪਰ ਪੂਰਾ ਭਾਗ
 ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਠ ਅਤੇ ਸੋਲਾਂ ਉਤੇ ਪੂਰਾ
 ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਚੌਥੀ
 ਸਤ੍ਰ ਵਿਚੋਂ ਸਕਲ ਨੁਸਰਤੁਲ ਦਾਖਲ ਪੈਦਾ
 ਹੋਈ \div ਏਹ ਚਾਰ ਸਕਲਾਂ \div : \equiv \div :

ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਜਾਇਚ ਬਨਾਵਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ
 ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਬਾਰਤ ਲੰਮੀ ਹੋ ਜਾਂਵਦੀ ਹੈ
 ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਾਸ ਕੁਰਰਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ
 ਜਲਦੀ ਹੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚਾਰ ਸਕਲਾਂ ਬਣ
 ਜਾਂਵਦੀਆਂ ਹੋਣ ਅਗੇ ਮੈਂ ਕੁਰਰਹ ਬਣਾਵਣ
 ਦੀ ਬਿਧ ਅਤੇ ਵਖਤ ਅਤੇ ਤੀਕਾ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ ।

ਕੁਰਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਧੀ

ਜੇ ਠੀਕ ਵਕਤ ਕੁਰਰਾ ਬਣਾਇਆ
 ਜਾਵੇਗਾ ਓਹੀ ਠੀਕ ਕੰਮ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਸ
 ਵੇਲੇ ਸੂਰਜ ਏਰਜ ਮੇਖ ਵਿਚ ਜਾਵੇ ਤੇ
 ਅਠਾਰਾਂ ਅੰਸ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਫ
 ਦਾ ਸੂਰਜ ਆਖਦੇ ਹੋਣ ਹੋਵੇ ਓਸ ਦਿਨ ਕੁਰਰਾ
 ਬਨਾਵੇ ਤੇ ਦਿਨ ਭੀ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਫ ਹੋਣਾ
 ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਠਾਂ ਧਾਤਾਂ ਦਾ ਕੁਰਰਹ ਬਨਾਵੇ
 ਆਪ ਪਾਸ ਬੈਠ ਕੇ ਤੇ ਅਠ ਧਾਤਾ ਇਹ ਹੈਨ
 ਸੋਨਾਂ ਚਾਂਈ ਲੋਹਾ ਸਿਕਾ ਕਲੀ ਤਾਬਾਂ ਜਿਸਤ
 ਰੁਪਾ ਅਸਲ ਸਤ ਧਾਤਾ ਹੈਨ ਰੁਪਾਂ ਕਚੀ ਧਾਤ

ਹੋਂਵਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਚੀ ਚਾਂਦੀ ਹੁੰਦੀ
 ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਵਿਚ ਪਾਵਣੇ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ
 ਹੈ ਬਨਾਵਨ ਵਾਲਾ ਪਾਕ ਸਾਫ ਹੋਵੇ ਮੂੰਹ ਕਿਬਲੇ
 ਵਲ ਕਰਕੇ ਰਖੇ ਤੋਲ ਵਿਚ ਕੁਰਰਾ ਸਤਾ ਤੋਲੇ
 ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਸਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਤੇ ਕੁਛ ਭੀ ਉਤੇ
 ਹੋ ਤਾਂ ਸਤ ਮਾਸੇ ਜਾਂ ਸਤਰਤੀਆ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ
 ਸਤਾਂ ਤੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਤਾ ਸਤਾਰਿਆਂ ਦੀ
 ਨਿਸਬਤ ਹੈ ਜਾਂ ਫੇਰ ਬਾਰਾਂ ਤੋਲਿਆਂ ਦਾ ਹੋਵੇ
 ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਰਾਂ ਤੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬਾਰਾਂ ਬੁਰਜਾਂ
 ਦੀ ਨਿਸਬਤ ਹੈ। ਸਤਾਂ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਏਹ ਬਾਤ
 ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪਰਵਰਦ ਗਾਰ ਨੇ ਸਤਾਂ ਸਤਾਰਿਆਂ
 ਦੀ ਤਾਸੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤ ਧਾਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਿਆਂ
 ਹੈਨ ਸੋਨਾਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਤਾਸੀਰ ਦਾ ਹੈ ਚਾਂਦੀ
 ਚੰਦਮਾਂ ਦੀ ਤਸੀਰ ਦੀ ਹੈ। ਲੋਹਾ ਮੰਗਲ ਦੀ
 ਤਸੀਰ ਦਾ ਹੈ ਸਿਕਾ ਛਨਿਛਰ ਦੀ ਤਸੀਰ ਦਾ
 ਹੈ ਕਲੀ ਬ੍ਰਹਸਪਤ ਦੀ ਤਸੀਰੇ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂਬਾ
 ਸੁਕਰ ਦੀ ਤਸੀਰ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਤ ਬੁਧ ਦੀ

ਤਸੀਰ ਦਾ ਹੈ। ਸੋਨਾਂ ਚਾਂਦੀ ਰਤੀ ੨ ਮਾਸਾ ੨ ਪਾਵੇ ਹੋਰ ਧਾਤਾਂ ਜਿਤਨੀਆਂ ਚਾਹੇ ਪਾ ਦੇਵੇ। ਸਭਨਾਂ ਧਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਕਠੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕੇ ਅਠ ਟੁਕੜੇ ਚਕੋਰ ਬਨਾਵੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਰਮੇ ਨਾਲ ਛੇਕ ਕਰਕੇ ਚਾਰ ਚਾਰ ਟੁਕੜੇ ਇਕ ੨ ਤਾਰ ਵਿਚ ਪਰੋਵੇ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਤਾਰਾਂ ਮੋਕਲੀਆਂ ਰਹਿਨ ਕਿਉਂਕਿ ਟੁਕੜੇ ਚਾਰੇ ਤਰਫ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿਨ ਐਰ ਅਠ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦੇ ਇਕ ੨ ਪਾਸੇ ਦੋ ਦੋ ਰੇਖਾ ਬਨਾਵਣੀਆਂ ਚਾਹੀਏ ਅਰਬ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਇਕ ਕੋਣ ਉਤੇ ਇਕ ੨ ਪਾਸੇ ਹੋ ਜਾਵਣਗੇ ਤੇ ਏਨਾਂ ਚਵਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰੇਖਾ ਬਣ ਜਾਵਣਗੀਆਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਿਲਨ ਨਾਲ ਇਕ ਰੇਖਾ ਬਣ ਜਾਂਵਦੀ ਹੈ। ਰੇਖਾ ਰੇਖਾ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਰੇਖਾ। ਰੇਖਾ ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਬਿੰਦੂ ਉਤਪਤ ਹੋਂਵਦਾ ਹੈ ਰੇਖਾ ਦਾ ਨਿਸਾਨ ਇਸਤ੍ਰਾਂ (—) ਕੁਰਰੇ ਉਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਦਾ ਪਰ ਦੋ ਬਿੰਦੂ ਇਸਤ੍ਰਾਂ (••)

(੩੭)

ਲਿਖ ਦੇਂਦੇ ਹਨ । ਕਿ ਏਨਾਂ ਦੋਆਂ ਬਿੰਦੂਆਂ
 ਬੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਬਨ ਜਾਵੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਸਾਮਨੇ ਦੋ ਬਿੰਦੂ ਇਸਤ੍ਰਾਂ () ਬਣਾਵਾਂਦੇ ਹਨ
 ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਦੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਸਾਮਨੇ
 ਇਕ ੨ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਇਕ ੨ ਬਿੰਦੂ ਬਣਾਵਾਂਦੇ
 ਹਨ ਅਸੀਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਨਸ਼ਾਨ ਬਨਾਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ
 ਦਸਦੇ ਹਾਂ । ਨਕਸ਼ਾਂ ਕੁਰਰੇ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ।

ਤੀਜੀ ਸ਼ਕਲ ਇਕ ਬਿੰਦੂ ਰੇਖਾ	ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ ਦੋ ਰੇਖਾ
..

ਚੌਥੀ ਸ਼ਕਲ ਤੀਜੀ ਦੇ ਸਾਮਨੇ	ਦੂਸਰੀ ਸ਼ਕਲ ਦੇ ਬਿੰਦੂਪਹਿਲੀਦੇਸਾਮਨੇ
..

ਅਗੇ ਅਸੀਂ ਅਬਦਹ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਲਿਖਦੇ
 ਹਾਂ ਐਹ ਦਾਇਰਾ ਅਬਦਹ ਦਾ ਹਜ਼ਰਤ
 ਦਾਨੀਆਲ ਦਾ ਬਨਾਯਾ ਹੋਇਆ ਅਰ ਏਸ ਦੀ
 ਬੜੀ ਜਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਾਇਰਾ
 ਵਿਖੇ ਰਾਜਾ ਹੈ ਏਸ ਦੇ ਬਨਾਵਨ ਦਾ ਤੀਕਾ
 ਅਗੇ ਜਾਕੇ ਲਿਖਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ

ਦਾਇਰੇ ਲਿਖਾਂਗੇ ਤੇ ਨਾਲ ਬਨਾਵਨ ਦਾ ਤੀਕ
 ਭੀ ਲਿਖਾਂਗੇ ਹੁਣ ਦਾਇਰੇ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ । ਫਾਰਸ
 ਵਿਚ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਤਸਕੀਨ ਭੀ ਆਖਦੇ ਹੋ
 ਦਾਇਰਾ ਅਬਦਹ ਇਹ ਹੈ ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਏਨਾਂ ਸ਼ਕਲਾਂ

ਨਾਮ ਭੀ ਲਿਖ ਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਪੜਨ ਵਾਲਿਆ
 ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹਾਸਲ ਹੋਏ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ
 ਲਿਆਨ ਦੂਜੀ ਹੁਮਰਾ ਤੀਜੀ ਨੁਸਰ ਤੁਲਖਾਰ
 ਚੌਥੀ ਬਿਆਜ ਪੰਜਵੀਂ ਕਬਜ਼ੁਲ ਖਾਰਜ ਛੇਵੀਂ
 ਇਜਤਮਾਹ ਸਤਵੀਂ ਅਠਵੇਂ ਖਾਰਜ ਅਠਵੀਂ
 ਅੰਕੀਸ ਨੌਵੀਂ ਉਕਲਾ ਦਸਵੀਂ ਕਬਜ਼ੁਲਦਾਖਲ
 ਯਾਰਵੀਂ ਫਰਹ ਬਾਰਵੀਂ ਨੁਸਰ ਤੁਲ ਦਾਖਲ
 ਤੇਰਵੀਂ ਨਕੀ ਚੋਦਵੀਂ ਅਤਵੇ ਦਾਖਲ ਪੰਦਰਵੀਂ
 ਤੀਕ ਸੋਲਵੀਂ ਜਮਾਇਤ ਜੋ ਕੋਈ ਏਹ ਦਾਇਰਾ
 ਹਜ਼ਰਤ ਦਾਨੀਆਲ ਦਾ ਅਛੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦਾ
 ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਪਰ ਜਮੀਰ ਅਤੇ ਅਹਕਾਮ ਜਲਦੀ

(੩੯)

ਖੁਲ ਜਾਵੇਗਾ । ਤਾਂ ਤੇ ਏਸ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ
ਅਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਏ
ਹੁਣ ਦਾਇਰਾ ਅਬਦਹ ਬਣਾਵਣ ਦੀ ਬਿਧਿ
ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਸ
ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਨਾਮ ਅਬਦਹ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ
ਐਸੇ ਇਹ ਸਕਲਾਂ ਏਨਾਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਖੇ ਕਿਉਂ
ਰਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਏਨਾ ਦੇ ਰਖਨ ਦਾ
ਕੀ ਕਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੁਣ ਬਿਆਨ ਏਹ ਹੈ
ਕਿ ਏਸ ਇਲਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਕਲ ਤ੍ਰੀਕ ਹੈ
: ਅਤੇ ਏਸ ਦੇ ਵਿਚ ਚਾਰ ਤਤ ਹੋਨ ਜੈਸਾ ਕਿ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਲੂਮ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਤਤ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਇਕ
ਅਖਰ ਹੈ ਇਸ ਤ੍ਰਾਂ : ਤੇ ਜੋ ਰੇਖਾ ਦੇ ਸਾਮਨੇ
ਅਖਰ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਦੇ ਅਦੱਟ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਰ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਰੇਖਾ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਉਸਦਾ ਤਤ ਬਧਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਫਾਰਸੀ ਵਿਚ ਏਸ ਨੂੰ ਅਕਦ ਆਖਦੇ ਹੋਨ ਤੇ
ਸੋਹੜਾ ਤਤ ਬੰਦੂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ

(੪੦)

ਅਖਰ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਅਦਦ ਲਏ ਜਾਨ
ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਜਿਨੇ ਅਖਰ ਦੇ ਅਦਦ ਹੋਣਗੇ ਉ
ਦਰਜੇ ਵਿਚ ਉਸ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਜਗਾ ਦਿਤ
ਜਾਵੇਗੀ ਦਾਇਰਾ (ਅਬਦਹ) ਏਸਦੇ ਚਾਰ ਅਖ
ਹੈਨ ਐੜਾ ਬਬਾ ਦਦਾ ਹਾਹਾ ਤੇ ਫਾਰਸੀ ਵਿ
ਏਨਾਂ ਅਖਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਫ ਬੇ ਦਾਲ ਆਖਦੇ ਹੈ
ਅਲਫ ਅਦਦ ਦਾ ਹੈ ੧ । ਬੇਦੇ ਅਦਦ ੨ ਹੈ
ਦਾਲ ਦੇ ਅਦਦ ੪ ਹੈਨ ਹੇ ਦੇ ਅਦਦ ਅੱ
ਹੈਨ । ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਏਸ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲ
ਸ਼ਕਲ \equiv ਲਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਲਿਆਨ \equiv ਅ
ਸਾਮਨੇ ਇਕ ਅਖਰ ਅਲਫ ਹੈ ਤੇ ਅਲਫ ਦ
ਇਕ ਅਦਦ ਹੈ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਕਲ \equiv ਲਿਆ
ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਰਖਿਆ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਕ
 \equiv ਹੁਮਰਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਮਰਾ \equiv ਬ ਸ਼ਕਲ
ਸਾਮਨੇ ਬੇ ਅਖਰ ਹੈ ਤੇ ਬੇ ਦੇ ੨ ਅਦਦ ਹੈ
ਏਸ ਵਾਸਤੇ \equiv ਹੁਮਰਾ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਖਾ
ਵਿਚ ਜਗਾ ਦਿਤੀ । ਤੀਸਰੀ ਸ਼ਕਲ \equiv ਨੁਸ

(੪੧)

ਤੁਲ ਖਾਰਜ ਹੈ ਏਸ ਦੇ ਵਿਚ ਦੋ ਬਿੰਦੂ ਹਨ
ਇਕ ਅਗਨੀ ਦਾ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਵਾਯੂ ਦਾ ਸੋ ਇਸ
ਸ਼ਕਲ ਦੇ ਸਾਮਨੇ \therefore ਅ ਬ ਦੋ ਅਖਰ ਅਲਫ
ਤੇ ਬੇ ਹੈ ਸੋ ਅਖਰ ਅਲਫ ਦਾ ੧ ਅਦਦ ਤੇ ਬੇ
ਦੇ ੨ ਅਦਦ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਕੇ ਤਿੰਨ ਹੋਏ ਏਸ
ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਕਲ \therefore ਨੁਸਰ ਤੁਲ ਖਾਰਜ ਨੂੰ ਤੀਜੇ
ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜਗਾ ਦਿਤੀ ਹ ਚੌਥੀ ਸ਼ਕਲ ॥੧॥
ਬਿਆਜ ਹੈ ਸੋ ਸ਼ਕਲ \therefore ਦ ਬਿਆਜ ਦੇ ਸਾਮਨੇ
ਜਲ ਤਤ ਵਿਚ ਦਾਲ ਅਖਰ ਹੈ ਤੇ ਫਾਰਸੀ
ਵਿਚ ਦਾਲ ਦੇ ਚਾਰ ਅਦਦ ਹਨ ਏਸ ਵਾਸਤੇ
ਸ਼ਕਲ ਬਿਆਜ ਨੂੰ ਚੌਥੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ
ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ \therefore ਕਬਜ਼ੁਲ ਖਾਰਜ ਹੈ ਸੋ ਕਬ
ਜ਼ੁਲ ਖਾਰਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ \therefore ਅ ਦ ਦੋ ਅਖਰ
ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਦੋ
ਤਤ ਹਨ ਇਕ ਅਗਨੀ ਦਾ ਤੇ ਇਕ ਜਲ ਦਾ
ਸੋ ਅਗਨ ਤਤ ਦੇ ਸਾਮਹਣੇ ਅਲਫ ਅਖਰ
ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਜਲ ਤਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਦਾਲ ਅਖਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਅਲਫ
 ਵਾ ੧ ਅਦਦ ਤੇ ਦਾਲ ਦੇ ੪ ਚਾਰ ਅਦਦ
 ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਕੇ ਪੰਜ ੫ ਹੋਏ ਸੋ ਕਬਜ਼ੁਲ ਖਾਰਜ
 ॥ ਨੂੰ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜਗਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਛੇਵੀਂ
 ਸ਼ਕਲ ॥ ਇਜਤ ਮਾਹ ਹੈ ਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
 ॥ ਬ ਦ ਦੇ ਅਖਰ ਬੇ ਦ ਲ ਹੈਨ ਸੋ ਬੇ ਵਾਯੂ
 ਤਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਬੇ ਦੇ ਅਦਦ ੨ ਤੇ ਦਾਲ
 ਦੇ ਅਦਦ ੪ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲਕੇ ਛੇ ਹੋਏ ਏਸ ਵਾਸਤੇ
 ਸ਼ਕਲ ॥ ਇਜਤਮਾਹ ਨੂੰ ਛੇਵੇਂ ਸਥਾਨ ਜਗਾ
 ਦਿਤੀ ਸਤਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ॥ ਅਤਵੇ ਖਾਰਜ ਹੈ ਸੋ
 ਏਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਤਤ ਹੈਨ ਇਕ ਅਗਨੀ ਦਾ
 ਇਕ ਵਾਯੂ ਦਾ ਤੇ ਇਕ ਜਲਦਾ ॥ ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ
 ਤਿੰਨਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨੇ ਅਖਰ ਲਿਖੇ
 ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਲਫ ੧ ਬੇ ੨ ਦਾਲ ਦੇ ੪ ਅਦਦ
 ਹੈਨ ਹੁਣ ਚਾਰ ਤੇ ਦੋ ਛੇ ਤੇ ਇਕ ਸਤ ਸੋ ਸਤਵੇ
 ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸ਼ਕਲ ਅਤਵੇ ਖਾਰਜ ॥ ਰਖੀ
 ਗਈ ਹੈ ਅਠਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਅੰਕੀਸ ਹੈ ਸੋ ਇਸਦੇ

(੩੩)

ਵਿਚ ਇਕ ਤਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਹੈ \equiv ਸੋ ਇਸ
ਸ਼ਕਲ \equiv ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਅਖਰ ਹੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹੇ ਦੇ ਅਠ ਅਦਦ
ਹੈਨ ਸੋ ਇਸ ਸ਼ਕਲ \equiv ਨੂੰ ਅਠਵੇਂ ਖਾਨੇ
ਵਿਚ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਨਾਂਵੀਂ ਸ਼ਕਲ \equiv ਉਕਲਾ
ਹੈ ਏਸਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਅਗਨੀ ਤਤ ਹੈ ਤੇ ਇਕ
ਤਤ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਅਖਰ \equiv ਅ ਹ ਅਲਫ ਹੇ ਲਿਖੇ
ਹੈਨ । ਅਲਫ ਦਾ ੧ ਅਦਦ ਹੇ ਦੇ ਅਠ ਅਦਦ
ਸਾਰੇ ੯ ਹੋਏ ਏਸ ਵਾਸਤੇ \equiv ਏਸ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ
ਨਾਵੇ ਅਸਥਾਨ ਵਿਚ ਜਗਾ ਦਿਤੀ । ਦਸਵੀਂ
ਸ਼ਕਲ \equiv ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾਖਲ ਹੈ ਏਸਦੇ ਵਿਚ ਦੋ
ਤਤ ਹੈਨ ਇਕ ਵਾਯੂ ਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਸੋ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਅਖਰ \equiv ਬ ਹ
ਬੇ ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੈਨ ਬੇ ਦੇ ਦੋ ੨ ਅਦਦ ਤੇ ਦਾਲ
ਦੇ ਅਠ ੮ ਅਦਦ ਸਾਰੇ ਮਿਲਕੇ ੧੦ ਦਸ ਹੋਏ ।
ਸੋ ਏਸ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦਸਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ \equiv ਜਗਾ

ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ ਯਾਰਵੀਂ ਸ਼ਕਲ : ਫਰਹ ਹੈ
 ਏਸ ਸ਼ਕਲ ਦੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਤਤ ਹਨ । ਇਕ
 ਅਗਨੀ ਤਤ ਹੈ ਦੂਜਾ ਵਾਯੂ ਤਤ ਤੀਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ
 ਤਤ ਹੈ ਤੇ ਏਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ :
 ਅ ਬ ਹ ਤਿੰਨ ਅਖਰ ਅਲਫ ਬੇ ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ
 ਸੋ ਇਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ੧੧ ਅਦਦ ਹਨ ।
 ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਏਸ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ੧੧ ਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੇ
 ਵਿਚ ਜਗਾ ਦਿਤੀ ਹੈ । ਬਾਰਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੁਸਰ
 ਤੁਲ ਦਾਖਲ ਹੈ = ਏਸ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਦੋ ਤਤ
 ਹਨ ਇਕ ਜਲਦਾ ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਸੋ ਏਨਾਂ
 ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੋ ਅਖਰ = ਦ ਹ ਦਾਲ
 ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਦਾਲ ਦੇ ੪ ਅਦਦ ਤੇ ਹੇ
 ਦੇ ੮ ਅਦਦ ਇਕਠੇ ੧੨ ਬਾਰਾਂ ਹੋਏ । ਏਸ
 ਵਾਸਤੇ ਏਸ ਸ਼ਕਲ = ਨੂੰ ਬਾਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
 ਜਗਾ ਦਿਤੀ ਹੈ । ਤੇਰਵੀਂ ਸ਼ਕਲ : ਨਕੀ ਹੈ ।
 ਏਸ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਤਤ ਅਗਨੀ ਜਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ
 ਤੇ ਏਨਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨ ਅਖਰ :

(੪੫)

ਅ ਦ ਹ ਅਲਫ ਦਾਹ ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੈਨ ਤੇ ਅਲਫ
ਦਾ ੧ ਦਾਲ ਦੇ ੪ ਹੇ ਦੇ ੮ ਅਦਦ ਹੈਨ ਸੋ
ਇਕ ਤੇ ੪ ਪੰਜ ਤੇ ੮ ਤੇਰਾਂ ੧੩ ਏਸ ਵਾਸਤੇ
ਏਸ ਸ਼ਕਲ : ਨੂੰ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ
ਹੈ। ਚੌਦਵੀਂ ਸ਼ਕਲ : ਅਤਵੇ ਦਾਖਲ ਹੈ ਏਸ
ਦੇ ਵਿਚ ਭੀ ਤਿੰਨ ਤਤ ਵਾਯੂ ੧ ਜਲ ੨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ
੩ ਹੈਨ। ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਭੀ ਤਿੰਨ
ਅਖਰ : ਬ ਦ ਹ ਬੇ ੧ ਦਾਲ ੨ ਹੇ ੩ ਲਿਖੇ
ਹੈਨ ਬੇ ਦੇ ੨ ਦਾਲ ਦੇ ੪ ਹੇ ਦੇ ੮ ਅਦਦ
ਹੈਨ। ਦੋ ਤੇ ੪ ਛੇ ਤੇ ੮ ਚੌਦਾਂ ੧੪ ਸੋ ਏਸ
ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਚੌਧਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।
ਪੰਦਰਵੀਂ ਸ਼ਕਲ : ਤ੍ਰੀਕ ਹੈ ਏਸ ਦੇ ਵਿਚ
ਚਾਰੇ ਤਤ ਅਗਨੀ ਵਾਯੂ ਜਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈਨ ਸੋ
ਏਨ੍ਹਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ੪ ਅਖਰ : ਅਲਫ
ਬੇ ਦਾਲ ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੈ। ਅਲਫ ੧ ਬੇ ੨ ਦਾਲ ੪
ਹੇ ਅਠ ਅਦਦ ਰਖਦੀ ਹੈ। ੧ ਤੇ ੨ ਤਿੰਨ ਤੇ
੪ ਸਤ ਤੇ ੮ ਪੰਦਰਾਂ ੧੫ ਅਦਦ ਸਾਰੇ ਹੈਨ

(੪੬)

ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਏਸ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ : ਪੰਦਰਵੇਂ ਖਾਨੇ
ਵਿਚ ਜਗਾ ਦਿਤੀ । ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਸ਼ਕਲ ≡
ਜਨਾਇਤ ਏਸਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਖਾਨਾ ਭੀ ਇਹ ਹੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤੇ ਸ਼ਕਲ
ਭੀ ਇਕ ਹੀ ਬਾਕੀ ਰਹੀ ਖਾਹ ਮਖਾਹ ਇਹ
ਸ਼ਕਲ ਸੋਲਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋਈ ਇਸੀ
ਤਰਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਆਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸਭ
ਨਾਲੋਂ ਹਛਾ ਦੇਵਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ
ਨਾਲ ਦਾਇਰੇ ਅਬਦਹ ਦੀ ਠੀਕ ਠੀਕ ਤਸ-
ਕੀਨ ਜਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਦੇਖੋ ਜੋ ਚਾਰ ਤਤ
ਹੈਨ ਸੋ ਦਿਸਾ ਨਾਲ ਮਨਸੂਬ ਹੈਨ । ਅਗਨ
ਬਿੰਦੂ ਪੂਰਬ ਦਿਸਾ ਵਾਯੂ ਬਿੰਦੂ ਪਛਮ ਦਿਸਕਾ
ਹੈ ਜਲ ਬਿੰਦੂ ਪਹਾੜ ਦਿਸਾ ਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਿਥਵੀ
ਬਿੰਦੂ ਵਖਣ ਦਿਸਾ ਦਾ ਹੈ ਇਹ ਚਾਰ ਸ਼ਕਲਾਂ
≡ ≡ ≡ ≡ ਅਗਨੀ ਦੀਆਂ ਪੂਰਬੀ ਹੈਨ
ਏਹ ੪ ਸ਼ਕਲਾਂ ≡ ≡ ≡ ≡ ਵਾਯੂ ਦੀਆਂ
ਪਛਮੀ ਹੈਨ ਏਹ ੪ ਸ਼ਕਲਾਂ ≡ ≡ ≡ ≡

ਜਲਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀ ਹੈ ਏਹ ਚਾਰ ਸ਼ਕਲਾਂ ॥
 ॥ ॥ ॥ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਦਖਨੀ ਹੈਨ
 ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਜੋ ਰਮਲ ਵਿਚ ਸੋਲਾਂ
 ਖਾਨੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈਨ ਖਾਨੇ ਬਨਾਵਣ ਦੀ ਕੋਈ
 ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਲ ਜਾਇਚੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ
 ਆਵੇਗੀ ਓਹ ਖਾਨੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ
 ਦੂਸਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਓਹ ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸਮਝੀ
 ਜਾਵੇਗੀ । ਓਹ ਸਾਰੇ ਖਾਨੇ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ ।

(੧) ਤਨ-ਜਾਨ ਤਾਲਿਆ ਰੁਜਗਾਰ ਸੁਰੂ
 ਹਰਕਾਰ ਸਿਰ ਮੂੰਹ ।

(੨) ਧਨ—ਰਿਜਨ ਰੁਜਗਾਰ ਖਜਾਨਾ
 ਰਾਜਾ ਮਦਦ ਗਾਰ ਕਰਜਾ ਖਰੀਦ ਫਰੋਖਤ
 ਫਾਇਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਮਾਨਤ ਤਾਲਿਆ ਬਚੇ
 ਦਾ ਕਸਬ ਗਰਦਨ ਗੱਲ ।

(੩) ਈ ਭਾਭੈਣ ਨਜਦੀਕੀ ਦੋਸਤ ਸਫਰ
 ਨਕਲ ਹਰਕਤ ਖਾਬ ਦਿਨ ਦਾ ਮਦਰਸਾਮਸੀਤ
 ਇਲਮ ਹਬ ਪੈਰ ।

(੪੮)

(੪) ਮਾਂ ਬਾਪ ਮੁਲਕ ਖੇਤੀ ਖਜਾਨਾ ਅੰਤ
ਕੰਮ ਦਾ ਉਮਰ ਪ੍ਰਛਕ ਸੀਨਾ ਮੇਹਦਾ ।

(੫) ਪੁਤ੍ਰ ਮਸੂਕ ਸ਼ਾਦੀ ਹਸਨਾ ਖੇਡਨਾ
ਖਤ ਕਤਾਬਤ ਹਦੀਆਂਨਰ ਮਾਦਾ ਪਿਠ ਲਿੰਗ ।

(੬) ਬੀਮਾਰੀ ਸਿਹਰ ਗਰੇਖਤਾ ਗੁੰਮ ਸ਼ੈ
ਹਮਲ ਔਰਤ ਵਾ ਲੋਡੀ ਗੁਲਾਮ ਕਰਜਾ ਭੇਤ
ਸਫਰ ਕਾਪਟ ਮੁਕਾਮ ਭਾਈ ਜਾਨਵਰ ਚਪਾਏ
ਛੋਟੇ ਪੇਟਨ ਭੀ

(੭) ਔਰਤ ਸ਼੍ਰੀਕ ਨਕਾਹ ਗਾਇਬ ਚੋਰ
ਦੁਸ਼ਮਨ ਦਾ ਵਾ ਮਿਲਨਾ ਗੁੰਮਾ ਸ਼ੈ ਦਾ ਮੁਕਾਮ
ਸਫਰ ਹਾਲ ਹਮਸਾਯਾ ਇਰਾਦਾ ਮੁਸਾਫਰ ਦਾਵਾ
ਅਮਾਨਤ ਚਿਤੜ ਨਾਭੀ ।

(੮) ਮੌਤ ਖੈਫ ਤੋਹਮਤ ਜੁਲਮਖਜਾ । ਨਾ
ਮਾਲ ਔਰਤਵਾ ਚੋਰਵਾ ਗਾਇਬ ਦਫੀਨ ਮਸੂਕ
ਬਾਪ ਮੁਕਾਮ ਮਸੂਕਾ ਲਿੰਗ ਵਾ ਭਗ ਵਾ ਗੁਦਾ
ਵਾ ਚਿਤੜਾ ।

(੯) ਇਲਮ ਦੀਨ ਸਫਰ ਖਾਬ ਬੰਦਗੀ

(ੳੳ)

ਪਰਹੇਜਗਾਰੀ ਬੀਮਾਰੀ, ਬਾਪ, ਭੈਣ, ਭਾਈ,
ਵਹੁਣੀ, ਮਾਸੂਕ ਈਰਾਨ ।

(੧੦) ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ, ਹਕੂਮਤ, ਮਰਤਬਾ,
ਨੌਕਰੀ, ਸੁਗਲ, ਬੀਮਾਰ; ਪੁਤਰ; ਔਰਤ,
ਗਾਇਬ ਹੁਕਮ, ਚੋਰ, ਹਾਲ ਮਾਂ ਬਾਪ, ਗੋਡੇ
ਨਾਲ ਖਾਨਾ ਤਲਕ ਰਖਦਾ ਹੈ।

(੧੧) ਉਮੈਦ ਵਜ਼ੀਰ ਆਸਕੀ ਖਲੀਫਾ
ਪਿੰਨੀ ਨਾਲ ।

(੧੨) ਕੈਦੀ ਕਰਜ ਚਤਰਪਦ ਮਕਰ
ਫਰੋਬ ਕਦਮਸੇ ।

(੧੩) ਤਾਲਬ ਹੁਕਮ ੧ ਕੋਸਸ ਨਸਰ
ਦਾਵਾ ਗਵਾਹ ੧-੫-ੳ ।

(੧੪) ਮਤਲੂਬ ਨਫਸ ਗੈਰ, ਗਵਾਹ ੨
ਵਾ ੳ ਵਾ ੧੦ ਹੁਕਮ ੨ ।

(੧੫) ਹੁਕਮ ੩ ਮੀਜਾਨ ਆਈਨਾ ਕਾਜੀ
ਰਮਲ ਦਾ, ਗਵਾਹ ੩ ਵਾ ੭ ਵਾ ੧੧ ਦਾਖਲ
ਖਾਰਜ ਸੇ ਹੁਕਮ ਕਰੇ ।

(੧੬) ਅੰਤ ਕੰਮ ਦਾ ੪ ਵਾ ੧੬ ਸੇ ਨਤੀਜਾ ਦਸੇ ਗਵਾਹ ਦਾ

ਗੈ ੪ ਵਾਟਾ ਬਾਰਵੇਂ ਦਾ ਹੈ ਦਾਖਲ ਖਾਰਜ ਸਾਦ ਨੇਹਸ ਸੇ ਹੁਕਮ ਕਰੇ।

५४५

पुस्तक

प्रिन्सरा

ДѢЛЪ

रामायण

ਦਾਦਾ

नवीक

॥

मिश्राम

मसलस

ਅਸਹ

ਸਗਰੀ

ਕਿਬਰੀ

ਤਲਬ

ਮਤਲੁਬ

ਤੁਲ

ਅਰਜ

ਉਮਕ

ਅਕਸ ਦਾਇਰੇ ਸੇ ਨਾਮ ਨਿਕਲਤਾ ਹੈ ਅਦਰ ਸੇ ਮੁਹਲਤ ਮਾਲੂਮ
ਹੋਤੀ ਹੈ ਮਜਾਜ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਵੇਲਾ ਵਖਤ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੁਲ

(੫੨)

ਅਰਜ ਉਮਕ ਦਫੀਨਾ ਵਿਚ ਕੰਮ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ।

ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਾਨ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਹੁਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਰਥ ਜਮੀਰ ਕਢਨ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ ।
ਰਮਲੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਾਸਤੇ ।

(੧) ਮੀਜਾਨ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਜਿੰਨੇ ਠੇਠੇ ਉਸ
ਤੋਂ ਜਮੀਰ ਦਸੇ ।

(੨) ਕੁਲ ਰੇਖਾ ਬਿੰਦੂ ਗਿਣਕੇ ੧੧੬ ਦਾ
ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਵਸੇਸ ਤੋਂ ਜਮੀਰ ਦਸੇ । ਵਸੇਸ ਨੂੰ
ਖਾਨਿਆਂ ਤੇ ਵੰਡ ਦੇਵੇ ।

(੩) ਅਮਹਾਤ ਦੇ ਰੇਖਾ ਬਿੰਦੂ ਗਿਣ ਕੇ
੧੨ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਵਸੇਸ ਤੋਂ ਜਮੀਰ ਦਸੇ ।

(੪) ੧੬ ਦੇਸਵਾ ਰੇਖਾ ਬਿੰਦੂ ਗਿਣ ਕੇ
੧੨ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਵਸੇਸ ਤੋਂ ਜਮੀਰ ਦਸੇ ।

(੫) ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ ਕੇ ਤਕਰਾਰ ਸੇ
ਜਮੀਰ ਦਸੇ ।

(੬) ≡ ਸੇ ਜਮੀਰ ਦਸੇ, ਜਿਸ ਖਾਨੇ
ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਕਰੇ ।

(੫੩)

(੭) ੧੬ ਦੇ ਸਵਾ ਰੇਖਾ ਤਿੰਦ ਗਿਣ ਕੇ
੧੨ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਜੇ ੧ ਜਿਸਤ ਹੋਵੇ ੧ ਜੇ
ਟਾਂਕ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨੌਂ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ।

(੮) ਅਮਹਾਤ ਸੇ ੧ ਕੀ ਆਤਸ ੨ ਦੀ
ਬਾਦ ੩ ਕੀ ਜਲ ੪ ਕੀ ਖਾਕ ਸੇ ਇਕ ਸ਼ਕਲ
ਬਨਾਵੇ ਫੇਰ ਨਬਾਤ ਕੀ ੪ ਸੇ ਖਾਕ ਪਹਿਲਾਂ
ਲਵੇ ੩ ਸੇ ਜਲ ਪਹਿਲੇ ਲਵੇ ੨ ਸੇ ਬਾਦ, ੧
ਸੇ ਆਗ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਸ਼ਕਲ ਬਨਾਵੇ ਫੇਰ ਦੋਹਾਂ
ਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੇ ਤਕਰਾਰ ਸੇ ਜਮੀਰ ਕਹੇ
ਜੇ ਤਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਹਮ ਮਜਾਜ ਤੋ ਕਹੇ ਜੇ
ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸ਼ਕਲ ਤੋ ਕਹਿ ਦੇਵੇ । ਫੇਰ
ਫੇਰ ਏਸ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭੀ
ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੀਏ ।

ਮਸਾਲ

ਸਵਾਲ ਮਾਲ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਖਾਨੇ ਮਾਲ
ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਕਲ :- ਹੈ ਸੇ ਬੜੀ ਕੁਤਬ
ਦਾਰ ਹੈ ਤੇ ਸਾਦ ਦਾਖਲ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਵਾਂ

ਖਾਨਾ ਨਾਜ਼ਰ ਤੇ ਗਵਾਹ ਏਸਦਾ ਹੈ
 ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਭੀ ਸਾਦ ਦਾਖਲ ਸ਼ਕਲ ਹੈ
 ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੁਤਬਦਾਰ ਖਾਨਾ ਮਾਲ ਨੂੰ ਹੈ।
 ਅਰਥ ਬਹੁਤ ਮਾਲ ਮਿਲੇ । ਜੇਕਰ ਗਵਾਹ
 ਨਹਸ ਖਾਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਕਲ ਖਾਨਾ ਮਾਲ ਦੀ
 ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣਾ ਅਸਰ
 ਨਾ ਕਰੇਗੀ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਵੇਖੋ ਕਿ ਕਚੈਹਰੀ
 ਵਿਚ ਜਿਸ ਮਨੁਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਚੁਸਤ ਚਲਾਕ
 ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਮੁਕਦਮਾ ਜਿਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ
 ਮਨੁਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਛੀ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ
 ਭਾਵੇਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਵਾ ਠੀਕ ੨ ਸਚਾ ਹੋਵੇ
 ਤਦ ਭੀ ਉਹ ਮੁਕਦਮਾ ਹਾਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਇਸੇ
 ਤਰਾਂ ਜਾਇਚੇ ਵਿਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਏ ।

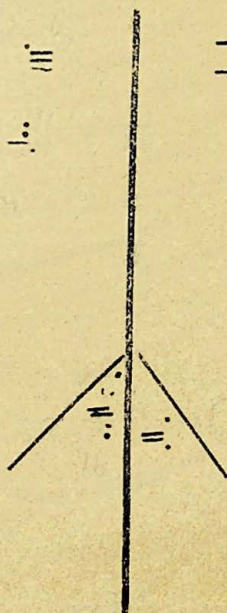
ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਿੰਦੂ ਕੇ ਹਰਕਤ ਦੇਵਣ ਦਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਢਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦਸਦੇ ਹਾਂ

ਪ੍ਰਛਕ ਆ ਕੇ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ
 ਜਾਇਦਾ ਸੁਟਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ।

(੫੫)

≡ ∴ ∴ ≡
 ∴ ∴
 ≡

≡ ≡ ∴ ∴
 ∴ ∴
 ≡

ਪੰਦਰਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਜਿਸਨੂੰ ਮੀਜਾਨ ਆਖਦੇ ਹਨ
 ਸ਼ਕਲ ਉਕਲਾ ਹੈ ∴ ਤੇ ਏਸ ਦੇ ਆਤਸੀ ਬਿੰਦੂ
 ਹਰਕਤ ਦਿਤੀਤਾਖਾਨੇ ਤੇਰਵੇਂਦੇਵਿਚ ਜਾਪਹਚਾ
 ਖਾਨਾ ਤੇਰਾ ਭੀ ਆਤਸੀ ਹੈ ਤੇ ਅਤੇ ਤੇਰਵੇਂ
 ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਭੀ ਸ਼ਕਲ ∴ ਉਕਲਾ ਹੈ ਆਤਸੀ
 ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਗਰਮੀ ਤੇਜ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿੰਦੂ

ਭੀ ਆਤਮੀ ਸੀ ਤੇ ਖਾਨੇ ਆਤਮੀ ਵਿਚ ਦਲਿਆ
 ਗਿਆ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਕੁਬਤ
 ਜਾਂਦਾ ਹੋ ਗਈ ਫੇਰ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਨਾਵੇਂ
 ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤੇ ਹਰਾਰਤ ਵੇਰ ਵੀ ਵਧ
 ਗਈ ਪਰ ਯੂਥ ਸਤ ਘਟ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ੯
 ਨਾਵੇਂ ਖਾਨੇ ਮੇਂ ਤੀਕ : ਸ਼ਕਲ ਆਬੀ ਹੈ ਫੇਰ
 ਪਹਿਲੇ ਖਾਨੇ ਆਤਮੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤੇ ਸ਼ਕਲ
 —: ਨਹਸ ਆਤਮੀ ਹੈ । ਦਲੀਲ ਹੈ ਬਹੁਤ
 ਹਰਾਰਤ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਕੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ
 ਹਾਲ ਹਕੀਕਤ ਆਪਣੇ ਤਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤ
 ਦੀ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਨਹੈਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਦੂਸਰੇ
 ਗਾਇਬ ਸਖਸ਼ ਦਾ ਹਾਲ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੁਛਕ
 ਗੁਲਾਮ ਜਾਂ ਨੌਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗੈਬ ਤਾਰਤ
 ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਛਕ ਦਾ
 ਬੇਟਾ ਭੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲ ਬੇਟੇ ਦੇ
 ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮਾਲ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ
 ਵਿਚ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਏਸ

(੫੭)

ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਕਿ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਕਲ = ਕਾ ਆਤਮੀ
ਜੋ ਜਮੀਰ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਕਲ = ਵਿਚ
ਪਹੁੰਚਿਆ ਏਹ ਸ਼ਕਲ ਛੇਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੀ ਹੈ ਤੇ
ਨੌਕਰ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮ ਨਾਲ ਤਲਕ ਰਖਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਖਾਨੇ ਸਤਵੇਂ ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਦਲੀਲ
ਹੈ ਗਾਇਬ ਹੋਣ ਦੀ ਫੇਰ = ਸੇ ੯ ਤ੍ਰੀਕ :
ਵਿਚ ਆਇਆ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਫਰ ਵਿਚ
ਹੋ ਸ਼ਕਲ ਮੁਕਲਿਬ ਹੈ ਪਰ ਜਾਦਾ ਨਹੀਂ
ਨੈਨੇਗਾ, ਬੇਟੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦੀ ਏਹ ਦਲੀਲ ਹੈ,
ਕਿ ਜਦ = ਨੂੰ = ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਸਤਵੇਂ ਖਾਨੇ
ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਰਬ ਦਿਤੀ = ਪੈਦਾ ਹੋਈ
ਖਾਨੇ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿਚ ਜੋ ਬੇਟੇ ਦੇ ਮਤਲਕ ਹੈ
ਤਕਰਾਰਾਂ = ਜੋ ਸ਼ਕਲ ਮਾਲ ਪਛਕਦੀ ਹੈ ਛੇਵੇਂ
ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜੋ ਬੇਟਾ ਬੈਤੁਲ ਮਾਲ ਹੋ ਮਜ਼ੂਦ ਹੈ
ਜਦ ਪਛਕ ਨੇ ਏਹ ਬਾਤ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਈ
ਤਦ ਬਿਆਨ ਅਹਕਾਮ ਇਸਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ
ਪਛਕ ਨੇ ਆਪਨਾ ਮਾਲ ਨਾਚ ਰੰਗ ਅਤੇ

(੫੮)

ਐਸ਼ ਵਿਚ ਖਰਚ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਤੇ ਭੂਤ ਕਾਲ
ਓਸਦਾ ਏਸਤਰਾਂ ਦੀਆ ਖੁਸ਼ੀਆ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰ
ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ :: ਸ਼ਕਲ ਐਸ਼ ਬਹਾਰ ਦੀ
ਬਾਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਤੇ ਬਾਰਵ ਖਾਨਾ ਪਹਿਲੇ
ਖਾਨੇ ਦਾ ਭੂਤਕਾਲ ਹੈ, ਭੂਤਕਾਲ ਓਸ ਆਖਦੇ
ਹੈਨ ਜੋ ਪਿਛੇ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ
ਕਾਲ ਵਿਚ ਮਾਲ ਵਾਸਤੇ ਬੜੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੇ
ਫਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਲ :: ਤਾਲਿਆ ਮੈ ਹੈ ਤੇ ਬੜੀ
ਨਹਸ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ
ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਬਹੁਤ ਹਛਾ ਆਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ
ਸ਼ਕਲ :: ਬੜੀ ਸੁਭ ਹੈ ਤੇ ਤਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭਵਿ-
ਖਤ ਕਾਲ ਹੈ। ਜੋ ਮਾਲ ਬੇਟੇ ਦੇ ਸੁਪੁਰਦ ਹੈ
ਬੜੀ ਹਫਾੜਤ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇਵੰਦ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਬੇਟਾ ਨੇਕ ਬਖਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ
ਮਾਲ ਨੌਕਰ ਦੇ ਸਪੁਰਦ ਹੈ ਬੇਨਫਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ
ਖਰਾਬ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਿੰਦੂ
ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਏ ਪਹਿਲਾ ਬਿੰਦੂ ਜਮੀਰ ਕਢਣ

(੫੬)

ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਬਿੰਦੂ ਹੁਕਮ ਲਾਵਣ
ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨੂੰ ਹਸੂਲ ਲਾ ਹਸੂਲ ਭੀ ਆਖਦੇ
ਹਨ ਪਹਿਲੇ ਕਾਇਦੇ ਵਾਂਗੂ — ਸ਼ਕਲ ਦੇ ਖਾਕੀ
ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਹਰਕਤ ਦਿਤੀ ਸ਼ਕਲ ਖਾਨੇ ਦੂਸਰੇ
— ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਠੈਹਰਿਆ। ਮਤਲੂਬ ਵਰਤਮਾਣ
ਏਸਦਾ — ਖਾਨੇ ੧੧ ਤੇ ੧੨ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ
ਤਾਲਬ ਨਾਲੋਂ ੧੧ ਤੇ ਬਾਰਵਾਂ ਖਾਨਾ ਦਸਵੇਂ
ਅਤੇ ਯਾਰਵੇਂ ਅਸਥਾਨ ਹੇ ਖਾਨੇ ਦਸਵੇਂ ਵਿਚ
ਮਤਲਬ ਤੁਬੀਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ
ਏਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਧੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਰਖਦੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾ
ਮੁਰਾਦ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਮੁਰਾਦ
ਮਿਲਣੀ ਹਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਖਾਨੇ ਯਾਰਵੇਂ ਵਿਚ
ਤਸਦੀਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਏਹ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਅਧੀ ਦੋਸਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਾਨੀ ਪਿਛੋਂ
ਮੁਲਕਲ ੪ ਵਾ ੧੦ ਮੇਂ ਤੁਬੀਅ ੩ ਵਾ ੧੧
ਤਸਦੀਸ ੫ ਵਾ ੯ ਮੇਂ ਤਸਲੀਸ ੨ ਮੇਂ
ਮੁਕਾਰਨਾ ੭ ਮੇਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ੬ ਵਾ ੮ ਵਾ ੧੨

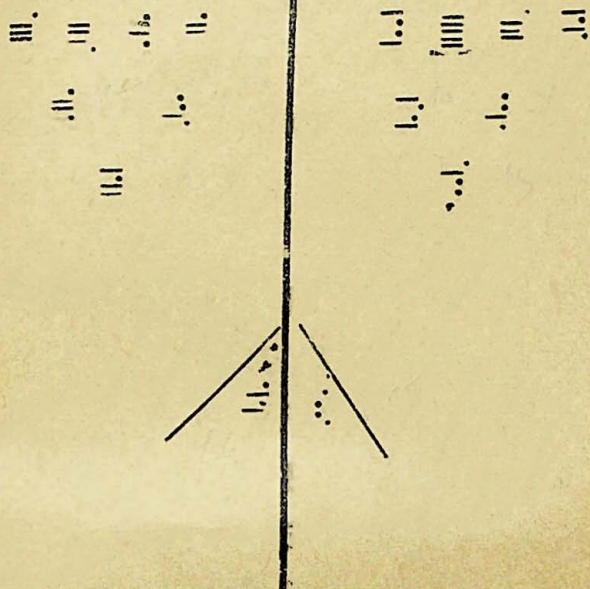
(੬੦)

ਮੇਂ ਦਿਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਤਸਲੀਸ ਸਾਰੀ ਦੋਸਤ
ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਾਰੀ ਦੁਸ਼ਮਨ ਕਬੀਲਾ ਅਧੀ ਦੁਸ਼ਮਨ
ਪਹਿਲੇ ਮਤਲੂਬ ਅਰਥ :- ਤੋਂ ਦਲੀਲ ਹਾਸਲ
ਹੋਣੀ ਮੁਰਾਦ ਬੇਟੇ ਦੀ ਤੇ ਦੂਸਰੇ - ਤੋਂ ਦਲੀਲ
ਮੁਰਾਦ ਨੌਕਰ ਦੀ ਹਾਸਲ ਹੋਣ ਦੀ । ਪ੍ਰਛਕ ਨੂੰ
ਜਬਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ
ਮੁਰਾਦ ਤੇ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਖਾਤਰ ਜਮਾਂ ਰਖ ।

ਹੋਰ ਸਵਾਲ

ਪ੍ਰਛਕ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਇਕੇ ਚੁਪ
ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਉਸਦੀ ਨਈਅਤ ਨਾਲ
ਕੁਰਰਾ ਸੁਟਕੇ ਜਾਇਚਾ ਬਨਾਇਆ ਏਹ ਸੂਰਤਿ
ਜਾਹਰ ਹੋਈ (ਦੇਖੋ ਜਾਇਚਾ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ਤੇ)
ਸ਼ਕਲ ਮੀਜਾਨ ਤੀਕ ਹੈ : ਉਸਦੀ ਆਤਸੀ
ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਹਰਕਤ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
ਆਇਆ ਤੇ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸ਼ਕਲ ਨਕੀ
:- ਹੈ ਤੇਰਵਾਂ ਖਾਨਾਂ ਆਤਸੀ ਸ਼ਕਲ ਹੈ ਏਸ
ਵਾਸਤੇ ਆਤਸੀ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਹੀ ਕੁਬਤ

(੬੧)

ਹੋਈ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਨਾਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
ਆਇਆ । ਫੇਰ ਕੁਬਤ ਆਤਸੀ ਬਿੰਦ ਦੀ ਉਸ
ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਦਾ ਹੋ ਗਈ ਨਾਵੇਂ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ
ਖਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਬਤ ਹੀ ਹੋਇਆ ਤੇ ਲਿਆਨ ≡
ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਅਠਵੇਂ ਖਾਨੇ ਹੈ ਪਛਕ ਨੂੰ ਜਵਾਬ
ਦਿਤਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਇਕ ਦੋਸਤ ਸੁਫੈਦ ਅਤੇ ਸੁਰਖ
ਜਰਦੀ ਮਾਇਆ ਜਿਸਦਾ ਰੰਗ ਹੈ ਹਰਨ ਜੈਸੀਆਂ

(੬੨)

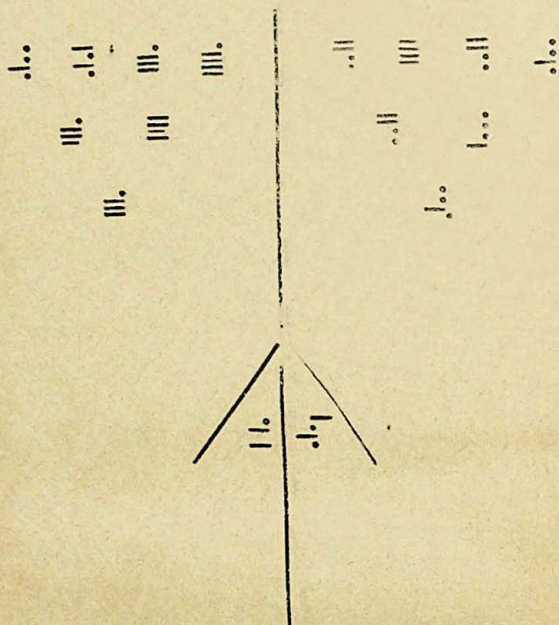
ਜਿਸਦੀਆਂ ਅਖਾਂ ਮੋਟੀਆਂ ੨ ਹੋਨ ਔਰ ਖੂਬਸੂਰਤਿ
ਹੈ ਰਸੀਲਾ ਚੌੜਾ ਮਥਾ ਹੈ ਵਿਰਲੇ ੨ ਦੰਦ ਹਨ।
ਅਤੇ ਉਚੀ ਠੋਡੀ ਹੈ ਅਜੇ ਦਾੜੀ ਆਈ ਨਹੀਂ
ਉਮਰ ਜਵਾਨ ਹੈ ਕੌਮ ਦਾ ਭੂਮ ਹੈ ਅਤੇ ਓਸਨੂੰ
ਨਾਚ ਰੰਗ ਦਾ ਬੜਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਏਸ ਕੰਮ ਵਿਚ
ਬੜਾ ਰੁਪਯਾ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੂੰ ਕਹਿਨਾ ਹੈ
ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਛ ਰੁਪਈਏ ਉਸ ਪਾਸ ਬੈਠੇਰ ਕਰਜੇ
ਦੇ ਲੈਣੇ ਚਾਵਦਾ ਹੈ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇ
ਗਾ ਪੂਛਕ ਨੇ ਕਬੂਲ ਕੀਤਾ। ਅਬ ਦਲੀਲ
ਬਿਆਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਏ। ਮੀਜਾਨ : ਹੈ ਤੇ
ਤ੍ਰੀਕ ਮ ਤਬ ਵਿਚ ਅਠਵੇਂ ਸਥਾਨ ਹੈ ਤੇ ਅਠਵੇਂ
ਅਸਥਾਨ ਕਰਜ ਦਾ ਹੈ ਖਾਨੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਚ =
ਹੈ। ਦਲੀਲ ਮਾਲ ਦੀ ਹੈ ਤਕਰਾਰ ਅਠਵੇਂ ਹੈ
ਦਲੀਲ ੮ ਅਸਥਾਨ ਕਰਜੇ ਦੀ ਹੈ ਚਾਵਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ ਮਿਲੇ ਤੇ = ਜੋ ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ
ਹੈ ਓਸਨੂੰ = ਕਬੂਲ ਦਾ ਖਲ ਨਾਲ ਜਰਬਦਿਤੀ
ਤਾਂ ਫਰਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ :- ਤੇ ਏਸਦਾ ੧੧ ਵੇਂ

(੬੩)

ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਤੇ ਯਾਰਵਾਂ ਖਾਨਾ ਦੋਸਤ
 ਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਪਾਸੋਂ ਕਰਜਾ ਮੰਗਣਾ
 ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਹਰਕਤ
 ਦਿਤੀ । ਤਾਂ ਸ਼ਕਲ : ਤ੍ਰੀਕ ਦਾ ਖਾਕੀ ਬਿੰਦੂ
 ਤੇਰਵੇਂ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਗਿਆ ਫੇਰ ਪਹਿਲੇ ਖਾਨੇ
 ਵਿਚ ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾ ਖਲ : ਤੇ ਮਨਤਹੀ ਹੋਇਆ ।
 : ਦਾ ਮਤਲੂਬ ਵਰਤਮਾਨ : ਹੈ ਤੇ ਫਰਹ
 : ਸ਼ਕਲ ਖਾਨੇ ੯ ਵਿਚ ਤੇ ੧੧ ਵਿਚ ਹੈ
 ਨਾਵਾਂ ਖਾਨਾ ਤਸਲੀਸ ਦਿਸ਼ਟੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
 ੧੧ ਵਾਂ ਤਸਦੀਸ ਦਿਸ਼ਟੀ ਰਖਦਾ ਅਤੇ ਤਸਲੀਸ
 ਦਿਸੀ ਤਮਾਮ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਤੇ ਤਸਦੀਸ ਅਧੀ
 ਦੋਸਤੀ ਹੈ । ਹੇ ਪ੍ਰਛਕ ਤੇਹੇ ਉਪਰ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ
 ਬੜੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੀ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਹੋ
 ਜਾਵੇਗਾ ।

(੩) ਪ੍ਰਛਕ ਆਇਆ ਤੇ ਆਇਕੇ ਚੁਪ
 ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਉਸਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਨਈਂ
 ਅਤ ਕਰਕੇ ਕੁਰਰਾ ਸਟਿਆ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਜਾਇਚਾ

(੬੪)

ਬਨਾਇਆ ਤਾਂ ਏਹ ਉਪਰਲੀ ਸੂਰਤ ਜਾਹਰ ਹੋਈ
ਸ਼ਕਲ ਮੀਜਾਨ :- ਹੈ । ਤੇ ਏਸਦੇ ਬਾਦੀ ਬੰਦੂ ਨੂੰ
ਹਰਕਤ ਦਿਤੀ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ :- ਫਰਹ ਤੇ
ਆਇਆ ਤੇ ਤੇਰਵਾਂ ਖਾਨਾ ਆਤਸੀ ਹੈ ਬੰਦੂ
ਬਾਦੀ ਸੀ ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਬਾਦੀ ਬੰਦੂ ਗਰਮੀ
ਜਾਦਾ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਤਰੀ ਘਟ ਗਈ । ਕਿਉਂਕਿ

ਆਕਸ਼ ਗਰਮ ਖੁਸ਼ਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਦੀ ਤਰ
 ਗਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਤੇ ਨਾਂਵੇ ਖਾਨੇ
 ਸ਼ਕਲ : ਤੇ ਆਇਆ ਤੇ ਫੇਰ ਭੀ ਬਾਦੀ ਬਿੰਦੂ
 ਦੀ ਗਤੀ ਜਾਣਾ ਹੈ ਗਈ ਅਤੇ ਤਰੀ ਘਟ
 ਗਈ ਫੇਰ ਨਾਂਵੇ ਖਾਨੇ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਖਾਨੇ ਸ਼ਕਲ
 = ਫਰਹ ਤੇ ਮੁਨਤਹੀ ਹੋਇਆ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ
 ਕਿ ਪੁਛਕ ਦਾ ਪੁਤਰ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਅਤੇ ਪੁਛਦਾ
 ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
 ਹਕੀਮ ਜੋ ਇਲਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਦਾ ਹੈ ਕਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਓਸ ਜੋ ਦਵਾ
 ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਫਾਇਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੁਣ
 ਏਸ ਬਿਆਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ। ਮੀਜਾਂਨ
 ਸ਼ਕਲ ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾਖਲ = ਹੈ। ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਲ
 ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਨੁਸਰ ਤੁਲ
 ਦਖਲ ਹੈ = ਤੇ ਅਬਦਹ ਦੇ ਹਸਾਬ =
 ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾਖਲ ਦਸਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੀ ਹੈ ਤੇ
 ਦਸਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਸ਼ਕਲ

(੬੬)

ਨੁਸਰ ਤੁਲ ਦਾਖਲ ਦਾ ॥ ਸੋ ਦੂਸਰਾ ਅਤੇ
ਦਸਵਾਂ ਖਾਨਾ ਦੋਵੇਂ ਖਾਨੇ ਰਿਜ਼ਕ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਦੂਸਰਾ ਖਾਨਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
੧੦ ਦਸਵਾਂ ਖਾਨਾ ਹਕੀਮ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਫੇਰ ਨੁਸਰਤੁਲ ਦਾਖਲ ॥ ਨੇ ਚੌਥੇ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
ਤਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਖਾਨਾ ਏਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਦਵਾਈ ਜੋ ਖਾਈ ਜਾਵੇ ਫਾਇਦਾ ਕਰੇਗੀ
ਕਿਨਾਂ ਕਰੇਗੀ ਹੁਣ ਅਬਦਹ ਵਿਚ ॥ ਬਾਰਵੇਂ
ਖਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਤੇ ਬਾਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
≡ ਹੈ। ਅਤੇ ਲਿਆਨ ਦਾ ≡ ਤਕਰਾਰ।
ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਛੇਵੇਂ ਚੌਧਵੇਂ ਸੋਲਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਖਾਨਾ ਪੁਤਰ ਦਾ ਹੈ ਛੇਵਾਂ ਖਾਨਾ
ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌਧਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦਾ ਹੁਕਮ
ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਦਾ ਅਤੇ ਸੋਲਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦਾ ਅਤੇ
ਸੋਲਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਚੌਥੇ ਖਾਨੇ ਦਾ ਗਿਣਿਆ
ਜਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਦੂਸਰਾ ਖਾਨਾ ਦਵਾ ਦਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ
ਦਵਾ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਦਾ ਅਤੇ ਬਾਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ

(੬੭)

ਜੋ ਤਕਰਾਰ ਲਿਆਨ ਦਾ ਹੈ ≡ ਸੋ ਅਲਾਮਤ
ਮੌਤ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਆਨ ≡ ਤਾਲਿਆਂ ਦਾ
ਸ਼ਕਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਆਈ ਸੋ
ਬਾਰਵਾਂ ਖਾਨਾ ਬੜੇ ਖੇਫ ਖਤਰੇ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਫਕ
ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬੜਾ ਖੇਫ ਅੰਦੇਸਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਤਰ
ਮੇਰਾ ਬਚੇਗਾ ਯਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ
≡ ਨੇ ਭੀ ਬਾਰਵੇਂ ਤਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਦਲੀਲ
ਹੈ ਮੌਤ ਦੀ ਹੁਣ ਨੁਕਤੇ ਅਰਥਬਿੰਦੂ ਦਾ ਬਿਆਨ
ਸੁਣੋ ਬਾਦੀ ਬਿੰਦੂ ਸ਼ਕਲ ਮੀਜਾਨ ≡ ਦਾ ਪਹਿਲੇ
ਖਾਨੇ ਵਿਚ — ਤੇ ਮੁਨਤਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ । ਅਤੇ
ਫਰਹ — ਵਿਚ ਪੰਜ ਬਿੰਦੂ ਹੋਨ ਖਾਨਿਆਂ ਦੇ
ਭਾਗਤਾਂ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਰਹ
ਸ਼ਕਲ ਭੀ — ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਆਨ
ਭੀ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਹੈ । ਏਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ
ਨਾਲ ਮਾਲੂਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਮੀਰ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ
ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਤੇ ਫਰਹ ਸ਼ਕਲ — ਪੁਤਰ ਦੀ
ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜੋ ਲਿਆਨ ਹੈ ਓਸਦਾ

(੬੮)

ਤਕਰਾਰ ੧੨ ਅਤੇ ਦੋਹਵੇਂ ਅਤੇ ੧੬ ਵੇਂ ਖਾਨੇ
ਹੈ। ਤੇ ਬਾਰਵਾਂ ਖਾਨਾ ਮੈਂਤ ਦਾ ਹੈ। ਪੁਤਰ ਤੇਰਾ
ਮਰਨਾਉ ਹੈ ਤੇ ਤਾਲਿਆ ਦੀ — ਰਹਿ ਸਕਲ
ਨੇ ੮ਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਅਠਵਾਂ
ਖਾਨਾ ਖੰਫ ਅੰਦੇਸੇ ਦਾ ਹੈ। ਏਸ ਵਾਸਤੇ ਪੁਛਕ
ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬੜਾ ਅੰਦੇਸਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਤਰ ਮੇਰਾ
ਮਰ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹੁਣ \equiv ਸ਼ਕਲ — ਨੁਸਰਤੁਲ
ਦਾਖਲ ਦੇ ਹਮ ਮਜਾਜ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਤਕ-
ਰਾਰ ਚੌਥੇ ਦੂਸਰੇ ਦਸਵੇਂ ਖਾਨੇ ਹੈ ਸੋ ਦੂਸਰਾ
ਖਾਨਾ ਦਵਾਈ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਖਾਨਾ ਦਵਾ ਦੇ
ਫਾਇਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਸਵਾਂ ਖਾਨਾ ਹਕੀਮ
ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਕੀਮ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਦਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਦਵਾ ਕੌਸੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਫਾਇਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਦੂਸਰਾ
ਬਿਆਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਰੁਜ਼ੀ
ਨਾ ਮੇਰਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਲਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ
ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਦੇ ਨਾਮ ਲਗ ਜਾਵੇ ਏਸ ਦਲੀਲ ਦੇ

(੬੬)

ਨਾਲ ਕਿ ਸ਼ਕਲ = ਜੋਤੋਰਾ ਬੈਤਲਮਾਲ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਹ ਦਸਵੇਂ ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਤਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ।
ਅਤੇ ਦਸਵਾਂ ਖਾਨਾ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਹੋਂਦ ਦਾ ਹੈ ਹੁਣ
ਬਿਆਨ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਪ੍ਰਛਕ ਨੇ ਸਾਰਾ
ਬਿਆਨ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁਣ ਖਾਕੀ ਬਿੰਦੂ
ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾਖਲ ਦਾ ਚੋਖੇ ਖਾਨੇ ਨੁਸਰਤੁਲ
ਦਾਖਲ ਤੇ ਮੁਨਤਹੀ ਹੋਇਆ = ਤੇ ਮਤਲੂਬ
ਵਰਤਮਾਨ ਏਸ = ਦਾ = ਨਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਕੀ
= ਜਾਇਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਪਰ ਸਤਵੀਂ ਸ਼ਕਲ
= ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾਖਲ = ਦੇਅੰਦਰੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵਦੀ
ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕਬਜ਼ੁਲ ਦਾਖਲ = ਨੂੰ
= ਨਾਲ ਜੋਕੇ ਸਤਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਰਬ
ਦੇਈਏ ਤਾਂ = ਪੈਦਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਇਸਦੀ ਦਲੀਲ
ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਫਾ ਬਿਲਕੁਲ ਮਰ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ
ਫੇਰ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਪਿਛੋਂ ਜਿੰਦਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਦੂਸਰੀ
ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੇ ੧੨ਵੇਂ
ਖਾਨੇ ਤਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਦਲੀਲ ਮੌਤ ਦੀ ਹੈ

(੭੦)

ਅਤੇ ਜਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਏਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਛੇਵੇਂ
ਖਾਨੇ ਵਿਚ ਸਾਦ ਖਾਰਜ ਸ਼ਕਲ :: ਹੈ ਪਰ
ਖਤਰਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੁਤਰ ਤੁਹਾਡਾ ਬਚ
ਰਹੇਗਾ, ਹੁਣ ਹਕੀਮ ਦਾ ਹਲ ਸੁਣੀਏ ਹਕੀਮ
ਮਧਰਾ ਹੈ ਮੋਟਾ ਹੈ ਕਾਲੀਆਂ ਅਖਾਂ ਮੋਟੀਆਂ
ਹੈਨ ਭਵਾਂ ਖੁਲੀਆਂ ਹੈਨ ਮਥਾ ਚਾਉੜਾ ਹੈ ਸਿਰ
ਵਡਾ ਕੋਮ ਸੇਖ ਅਤੇ ਸਈਧਦਾ ਹੈ ਬੜਾ ਸ਼ਰੀਫ
ਭਲੇ ਮਾਨਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਏਹ ਬਿਆਨ
ਦਸਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦਾ ਹੈ ਹੁਣ ਦਵਾਈ ਦਾ ਬਿਆਨ
ਦੂਸਰੇ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਦਵਾਈ ਦਾ ਰੰਗ
ਚਿਟਾ ਮਾਇਲ ਜਰਦੀ ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਗਜਾ ਚੋਲ
ਅਤੇ ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ ਹੈ ਹੁਣ ਦਵਾਈ ਦੇ
ਫਾਇਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਚੌਥੇ ਘਰ ਤੋਂ
ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਚੌਥੇ ਖਾਨੇ ਸੁਭ ਸ਼ਕਲ :: ਬਿਹਸਪਤ
ਦੀ ਹੈ ਦਵਾ ਫਾਇਦਾ ਭੀ ਅਛਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਪੁਤਰ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਤਪਸਫਰਾਵੀ ਅਰ ਦਰਦ ਸਿਰ
ਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਹਛੀ ਕਰੇਗਾ ਅਗੇ ਹਛੇ ੨ ਸਵਾਲ

(੭੧)

ਜਿਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ
ਹੋਵੇ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਸਵਾਲ ।

ਅਗਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੁਤਰ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਅਗਰ ਸ਼ਕਲ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਦੀ ਦਾਖਲ ਹੈ
ਤਾਂ ਪੁਤਰ ਹੈ ਜੇ ਖਾਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
ਸਵਾਲ ਜੋ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ—

ਮੇਰੇ ਪੁਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਜਾਇਚੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ
ਸਤਵੀਂ ਨਾਲ ਜਰਬ ਦੇਵੇ ਫੇਰ ਜੋ ਸ਼ਕਲ
ਬਣੇ ਓਸਨੂੰ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਜਰਬ ਦੇਵੇ
ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਲ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਪੁਤਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸਵਾਲ ਅਗਰ ਕੋਈ
ਕਰੇ ਕਿ—

ਗਰਭ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ

ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਲ ਪੰਜਵੀਂ ਛੇਵੀਂ ਦਾਖਲ
ਅਤੇ ਯਾਰਵੀਂ ਸ਼ਕਲ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਗਰਭ ਹੋਵੇ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ।

(੭੨)

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ ਲੜਕਾ ਹੋਗਾ ਜਾਂ ਲੜਕੀ
ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਸਤਵੀਂ ਸ਼ਕਲ
ਦੇ ਨਾਲ ਜਰਬ ਦੇਵੇ ਤੇ ਫੇਰ ਜੋ ਸ਼ਕਲ
ਢਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜਵੀਂ ਨਾਲ ਜਰਬ ਦੇਵੇ ਜੋ
ਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਜੇਕਰ ਉਹ
ਸ਼ਕਲ ਨਰ ਹੈ ਤਾਂ ਲੜਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇ ਜੇਕਰ
ਉਹ ਸ਼ਕਲ ਮਦੀਨ ਹੋਇ ਤਾਂ ਲੜਕੀ ਪੈਦਾ
ਹੋਵੇ ਤੇ ਬਾਜ਼ੇ ਆਦਮੀ ਸਿਰਫ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਤੋਂ
ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਕਰਦੇ ਹੈਨ :: :: :: :: :: ::
ਏਹ ਸਤ ਸ਼ਕਲਾਂ ਨਰ ਹੈਨ :: :: :: :: :: ::
:: :: ਏਹ ਸ਼ਕਲ ਮਦੀਨ ਹੈ :: :: ਏਹ ਦੋ
ਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾ ਤੋਂ ਨਰ ਹੈਣ ਨਾ ਮਾਦਾ ਹੈਨ ਜੇ
ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ—

ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਬੁਰੇ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਸ਼ਕਲ ਪੰਜਵੀਂ ਨੇ
ਕਿਤਨੀ ਜਗ ਤਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹੁਕਮ ਓਹਨਾ
ਦਿਆਂ ਅਦਦਾ ਤੇ ਕਰੇ।

(੭੩)

ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਤਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦੇਖੋ
ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਕਨ ਦਾ ਕੇੜਾ ਖਾਨਾ
ਹੈ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਉਹ ਖਾਨਾ ਗਿਨੇ ਜਿਸ
ਕਦਰ ਉਹ ਹੋਵੇ ਉਤਨੇ ਦਿਨ ਬੁਰੇ ਹੋਣ ਅਤੇ
ਏਸੇ ਤ੍ਰਾਂ ਮਲੂਮ ਕਰੀਏ ਕਿ ਲੜਕਾ ਕਿਤਨਿਆਂ
ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਗਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ

ਕਿਸ ਦਿਨ ਲੜਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਏਸ ਸਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਤਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰੇ ਤਾਲਿਆਂ
ਜਾਇਚੇਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹੋਣ ਜੇਕਰ
ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਲੜਕਾ
ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀਰਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ
 \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ
ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਛਨਿਛਰ ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਬੁਧਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਛਨਿਛਰ
ਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ
ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ \equiv ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਐਤਵਾਰ ਹੋਵੇ ਜੇ

= ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ : ਹੋਵੇ
 ਤਾਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਹੋਵੇ ਜੇਨਕੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੰਗਲਵਾਰ
 ਹੋਵੇ ਦੇ : ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੰਗਲ ਦੀ ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਜੇ
 ਇਜਤਮਾਹ : ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੁਧਵਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
 ਜੇ : ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਹੋਵੇ । ਜੇਕਰ ਪੁਛੇ ਕਿ
 ਕਿਸ ਘੜੀ ਪੈਦਾ ਹੋਗਾ ਤਾਂ ਭੀ ਤਾਲਿਆਂ ਅਰਥ
 ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਦਸੇ ਜੇ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ
 ਕਿਸ ਲਗਨ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਨਾਵੀਂ ਸ਼ਕਲ
 ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਜਿਸ ਬੁਰਜ ਨਾਲ ਨਾਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਮਨੁ
 ਸੂਬ ਹੈ ਉਸੇ ਲਗਨ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਅਗੇ
 ਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਲਗਨ ਲਿਖਦੇਹਾਂ = ਮੀਨ = ਸਿੰਘ
 = ਕੁਭ = ਕੰਨਯਾ = ਤੁਲਾ = ਕੁਭ = ਮਕਰ
 = ਮੇਖ = ਕਰਕ = ਸਿੰਘ = ਧਨ = ਮੇਖ
 = ਬ੍ਰਿਸਚਕ = ਬ੍ਰਿਖ = ਮਿਥਨ = ਕਰਕ ਜੇ
 ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਉਮਰ ਬਚੇ ਦੀ ਕਿਤਨੀ ਹੋਵੇਗੀ
 ਤਾਂ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਜੇਕਰ ਨਹਿਸ ਹੈ
 ਤਾਂ ਉਮਰ ਬਹੁਤ ਥੋੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਸ਼ਾਦ ਹੈ ਤਾਂ

(੭੫)

ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਲੈਕਰ ਬਾਰਵੀਂ
ਸ਼ਕਲ ਤਾਈਂ ਜਿਤਨੀਆਂ ਸਾਦ ਸ਼ਕਲਾਂ ਹੈ
ਓਨਾਂ ਦੇ ਅਦਦ ਲੇਵੇ ਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ
ਜਿਤਨੇ ਬਿੰਦੂ ਹੋਵਨ ਓਨਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਦੇਵੇ ਜੋ
ਬਾਕੀ ਰਹੇ ਉਮਰ ਬਚੇ ਦੀ ਹੈ ਅਗਰ

ਸਵਾਲ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਬਚਾ ਜੀਵੇਗਾ ਕਿ ਨਹੀਂ
ਅਤੇ ਨੇਕ ਬਖਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਦਬਖਤ

ਤਾਂ ਨਜ਼ਰ ਕਰੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਵਲ ਅਗਰ ਸਾਦ
ਹੈ ਅਰਥ ਨੇਕ ਤਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਹੈ ਜੇ ਨਹਸ ਅਰਥ
ਬੁਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ
ਸਾਦ ਹੋਕੇ ਕੁਬਤ ਉਦਾਦ ਮੇਂ ਹੈ ਅਤੇ ੧ ਵਾ ੧੦
ਖਾਨੇ ਮੇਂ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਨੇਕਬਖਤ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ
ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਤੇ ਇਜਤਦਾਰ ਹੋਗਾ ਅਗਰ ਮਾਇਲ
ਉਤਾਦ ਮੇਂ ਤਕਰਾਰ ਹੋਵੇ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨਾਂ
ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ

ਮੇਰੇ ਪੁਤਰ ਕਿਤਨੇ ਹੋਨ

ਤਾਂ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਕਿ

(੭੬)

ਕਿਤਨੀ ਜਗਾ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਓਹਨਾਂ ਖਾਨਿਆਂ
ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਕਰੇ ਜਿਤਨੇ ਤਕਰਾਰ ਹੋਵਨਗੇ
ਉਤਨੇ ਹੀ ਪੁਤਰ ਹੋਵਨਗੇ ਅਗਰ ਤਕਰਾਰ ਨਾ
ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੇਖੋ ਕਿ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਖਾਨਾ
ਸਕਨ ਕੌਨ ਹੈ ਓਸ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ
ਤਾਈਂ ਗਿਣੇ ਜਿਤਨੇ ਅਦਦ ਹੋਣ ਉਤਨੇ ਹੀ
ਪੁਤਰ ਹੋਵਣਗੇ ।

ਜੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ

ਤਾਂ ਤੀਸਰੀ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਵੇਖੋ ਕਿ ਕਿਤਨੀ
ਜਗਾ ਤਕਰਾਰ ਹੈ ਉਤਨੇ ਹੀ ਭਾਈ ਹੋਣਗੇ
ਜੇ ਤਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੇਖੋ ਕਿ ਤੀਸਰੀ
ਸ਼ਕਲ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਕੇਹੜੇ ਖਾਨੇ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਓਸ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਤੀਸਰੇ ਖਾਨੇ ਤਾਈਂ ਜਿਤਨੇ
ਅਦਦ ਹੋਵਣ ਉਤਨੇ ਹੀ ਭਾਈ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਕੋਈ
ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ

ਮੇਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਕਿਤਨੀਆਂ ਹੈਨ

ਤਾਂ ਉਪਰਲੇ ਕਾਇਦੇ ਨਾਲ ਸਤਵੇਂ ਖਾਨੇ

ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਰੇ ।

ਜੇ ਕੋਈ ਪੁਛੇ ਮੇਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਬਾਰਵੇਂ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਵੇਖੇ ।

ਜੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਸ਼ੂਕ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਪੰਜਵੇਂ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਹਸਾਬ ਕਰੇ ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੁਛੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕਦੀਮੀ ਦੋਸਤ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਯਾਰਵੇਂ ੧੧ ਖਾਨੇ ਤੋਂ ਦਸੇ ।

ਜੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ ਲੜਕਾ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਾਂ ਤਕਲੀਫ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ

ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ
ਜੇਕਰ ਦੋਵੇ ਸਾਦ ਹੋਵਣ ਤੇ ਆਪ ਵਿਚ ਦੋਸਤੀ
ਰਖਦੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੁਤਰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ
ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਮਰ ਲੜਕੇ ਦੀ ਬੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ।

ਅਗਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਰੇ ਕਿ ਲੜਕਾ ਔਰਤ ਦੇ ਬੀਰਜ
ਹਰਾਮ ਥੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾ ਹਲਾਲ ਥੋਂ

ਜੇਕਰ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਏਸ ਦੀ ਤ੍ਰਾਂ ਜੇ ਹੋਰ
ਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗਲ ਦੀ ਸ਼ਕਲ
ਵੇਖਦੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰਾਮ ਦੇ ਬੀਰਜ ਤੋਂ ਉਤਪਤ

(੭੮)

ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਫੇਰ ਅਮਹਾਤ ਤੇ ਨਬਾਤ ਦੇ ਸਿਰ
ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼ਕਲਾਂ ਕਰੇ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਇਕ ਜੋਹਰ
ਹੋਣ ਤਾਂ ਹਲਾਲ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਕ ਜੋਹਰ
ਨਾ ਹੋਵਣ ਤਾਂ ਹਰਾਮ ਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਚਾਰੇ ਉਤਾਦ
ਸ਼ਾਦ ਅਤੇ ਪੰਜਵੀਂ ਭੀ ਸ਼ਾਦ ਹੋਵੇ ਤੇ ਹਲਾਲ
ਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਨਹਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰਾਮ ਦਾ ਹੈ
ਜੇਕਰ ਕੁਛ ਨਹਸ ਅਤੇ ਕੁਛ ਸ਼ਾਦ ਹੋਵਨ ਹੁਕਮ
ਗਲਬੇ ਤੇ ਕਰੇ ।

ਸਵਾਲ ਪੇਟ ਵਿਚ ਬਚਾ ਮਦੀਨ ਹੈ ਕਿ ਨਰ ਹੈ

ਸ਼ਕਲ ੯ ਵ ੧੦ ਵ ੫ ਵ ੧੧ ਨੂੰ ਇਕ
ਸ਼ਕਲ ਬਨਾਵੇ ਜੇਕਰ ਸ਼ਕਲ ਨਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਨਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਸ਼ਕਲ ਮਦੀਨ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਮਦੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਮੁਮਤਿਜਿਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਖੁਸਰਾ ਯਾ ਦੋ ਲੜਕੇ । ਯਾ ਇਕ ਲੜਕੀ ਅਤੇ
ਇਕ ਲੜਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ।

ਸਵਾਲ ਅਧਾਨ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਕੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਲੜਕਾ ਯਾ ਲੜਕੀ

ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਵੇਖੇ ਜੇਕਰ

(੭੯)

ਸ਼ਕਲਾਂ ਨਰ ਹੈਨ ਤੇ ਤਕਰਾਰ ਸਾਦ ਖਾਨੇ ਵਿਚ
ਹੈ ਤਾਂ ਨਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮਦੀਨ ਸ਼ਕਲਾਂ
ਹੈਨ ਤਾਂ ਮਦੀਨ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਆਤਸੀ ਬਾਦੀ
ਆਬੀ ਖਾਕੀ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਭੀ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇ
(ਅਰਥ) ਸਾਰੇ ਜਾਇਚੇ ਦੇ ਆਤਸੀ ਬਾਦੀ ਬਿੰਦੂ
ਜੁਦਾ ਗਿਣ ਲਵੇ ਅਤੇ ਆਬੀ ਖਾਕੀ ਬਿੰਦੂ
ਜੁਦਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਪੁਤਰ ਜੇ ਆਬੀ ਖਾਕੀ ਬਿੰਦੂ
ਜਿਜਾਦਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬੇਟੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ।

ਸਵਾਲ ਏਸ ਬਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿਤਨੀ ਹੈ

ਜੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨੇਕ ਹੈ ਤੇ ਤਕਰਾਰ
੧੦ ਵਾ ੧੧ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਉਮਰ ਬਚੇ ਦੀ ਬਹੁਤ
ਹੈ ਜੇ ਪੰਜਵੀਂ ਸ਼ਕਲ ਨਾਹਸ ਹੈ ਤੇ ਤਕਰਾਰ
੬ ਵਾ ੮ ਅਤੇ ਮੋਲਵੇਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਲੜਕਾ
ਜੀਵਦਾ ਨਾ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ੧੨ ਵੇਂ —: ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੁਰਾ ਹੈ। —ਇਤੀ—

(ਅਗੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਜਾਨਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਪੁਸਤਕ ਮਖਜਨ ਰਮਲ ਖੀਦ ਕੇ ਪੜ੍ਹੋ।)

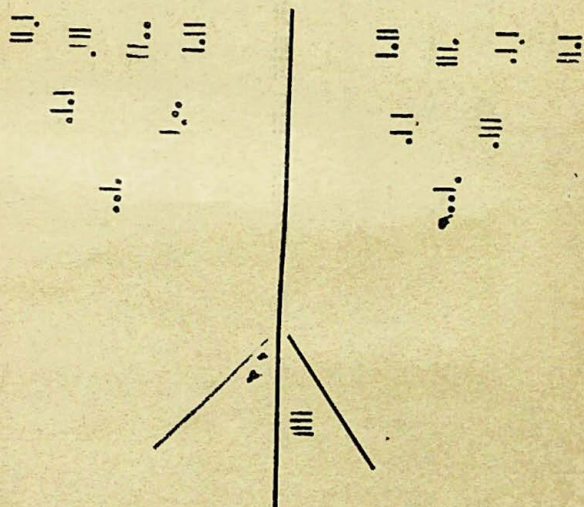
ਓ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਖਬੀ (ਮੁਸਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ) ਲਿਖਤ

ਜੇਕਰ :: ਜਾਂ :: ਤਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂ
 :: ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਮੇਂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਂ :: ਜਾਂ :: ਨਾ ਹੋ
 ਖਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ :: ੧ ਮੇਂ ਹੈ । ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ
 ਹਥ ਵਿਚ ਲਈ ਫੇਰ ਰਖ ਦਿਤੀ ਜੇ :: ::
 :: ੧ ਮੇਂ ਹੋ ਤਾਂ ਪੁਛਨ ਵੇਲੇ ਹਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ
 ਲਈ ਪਿਛੋਂ ਲਈ ਹੈ ਜੇ ੩ਵਾ ੧੧ਵਾ ੧੫ਵਾ
 ਨਤੀਜਾ ਅਮਹਾਤ ਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸਕੇ ਨਤੀਜੇ ਮੇਂ ਹੈ
 ਤਾਂ ਸਜੇ ਹਥ ਵਿਚ ਹੈ ਜੇ ਨਬਾਤ ਵਾ ਉਸ ਕੇ
 ਨਤੀਜੇ ਮੇਂ ਹੈ ਤਾਂ ਖਬੇ ਮੇਂ ਹੈ ਜੇ ੧੫ ਮੇਂ ਹੈ ਤਾਂ
 ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਜੇ ੧ ਮੇਂ :: :: :: ਹੋ ਤਾਂ
 ਖਬੀ ਕੀਮਤੀ ਹੈ । :: :: ਮਿਆਨੀ ਹੈ
 :: :: :: ਕਮ ਕੀਮਤ :: :: ::
 ਸਿਰਫ ਕਮ ਕੀਮਤ :: :: ਕਚਾ ਹੈ ੧ ਸੇ ਨਰਮੀ
 ਸਖਤੀ ਨਹਸ ਸਖਤ ਸਾਦ ਨਰਮ ੨ ਸੇ ਰੰਗ

(੮੧)

੩ ਸੇ ਸ਼ਕਲ ੪ ਸੇ ਅਸਲ ਪੈਦਾ ਇਸ ਆਤਸੀ
ਸੇ ਮਾਦਨੀ ਵਗੈਰਾ ੫ ਸੇ ਵਰਤਾਓ ੬ ਸੇ
ਪ੍ਰਵਰਸ਼ ੭ ਸੇ ਜ਼ਿੰਦ ੮ ਵਾ ੯ ਸੇ ਅਸਲ ੯
ਸੇ ਨਗਾਰ ੧੦ ਸੇ ਸ੍ਵਾਦ ੧੧ ਸੇ ਤਮਾਮ ਨਾ
ਤਮਾਮ ਮਸਾਲ ੧ ਮੁਮਤਜ਼ਿਜ਼ ਹੈ ਸਖਤੀ ਨਰਮੀ

ਮੇ ਮਿਆਨੀ ਹੈ ੨ ॥ ਰੰਗ ਜਰਦ ੩ ॥ ਸਕਲ
ਗੋਲ ਗਿਰਦ ਹੈ ੪ ॥ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ। ੫ ॥
ਆਬੀ ਬਰਤਾਓ ਪਾਣੀ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗਾਣਾ

ਸ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ। ਪਰ ੧੧ : ਹੈ ਤਮਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਈ ਹਿਸਾ
 ਹੈ ੧ : ਬੇ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਫੁੱਕ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦਿਤਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਹਥ ਵਿਚ
 ਜਰਦ ਰੰਗ ਦਾ ਫੁਲ ਹੈ ਪ੍ਰਫੁੱਕ ਨੇ ਹਥ ਖੋਲਿਆ ਤਾਂ ਫੁਲ ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ
 ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇਸ ਇਲਮ ਦੀ ਸਚਾਈ ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਕੀਤਾ।

ਅ ਅ ਖ ਬਾ ਬਾ ਬਾ ਅਬ ਅਬ ਅਗ ਅਗ ਬਾ ਆ
 ਸ ਕਾ ਖਾ ਕਾ ਹੈਵ ਕਾ ਖਾ ਹੈਵ ਨਬ ਮਾਂ ਨਬ ਮਾਫ ਨਬਾ ਹੈਵ ਹੈਵ ਨਬਾ
 ਜ ਜਨ ਖਾ ਜਨ ਮਨ ਕਾ ਖਾ ਕੁਤ ਸਪੈ ਜਰ ਜਰ ਬਾਰ ਨੀਲ ਸਪੇ ਮਨ ਸਪੇ
 ਗ ਚਕੇ ਲੰ ਗੋਲ ਮਨ ਰੇ ਲੰਮ ਗਿ ਚਕੇ ਗੋ ਲੰਮ ਗਿ ਲੰਮ ਗਿ ਗਮ
 ਪੂ ਦ ਪੂ ਦ ਪੂ ਦ ਦ ਪ ਉ ਪੂ ਉ ਪੂ ਪ ਪ ਪ ਉ

ਬਿਆਨ ਦਫੀਨਾ (ਦਰਿਆ ਧਨ)

(੧) ਦਫੀਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ (ਜ)ਅਮਹਾਤ
ਮੇਂ ਖਾਸ, ਦੂਜੇ ਮੇਂ ਦਾਖਲ ਹੋ ਤਾਂ ਹੈ ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

੨. ੪ ਵਾ ੮ ਦਾਖਲ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈ।

੩. ੪ ਵਾ ੮ ਕਾ ਨਤੀਜਾ ਦਾਖਲ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਮੇਂ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈ। ਜੇ ਖਾਰਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਰ
ਮੇਂ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਹੈ ਨਹੀਂ ਮੁਨਕਲਿਬ
ਕੁਛ ਹੈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਦ ਸਾਬਤ ਹੈ ਨੇਸ਼
ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਨਤੀਜਾ ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਮੇਂ ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇ \equiv \equiv ੨ ਮੇਂ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋ ਮਕਾਨ

ਪੂ	ਦ
ਉ	
ਪ	

ਕੇ ੪ ਹਿਸੇ ਕਰੇ ੪ ਸੇ ਦਿਸਾ ਦੇਖੇ ਜੇ
੩ ਆਤਸੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਸ ਆਤਸਦਾਨ

ਯਾ ਆਬਦਾਰ ਯਾਂ ਬਾਗ ਕੇ ਹੋਵੇ ਖਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਜੇ ਦਫੀਨੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਸਾਦ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇ, ਨੇਹਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

ੴ ॥

ਨਮੋ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਗੁਰ ॥

ਲੰਬਾਈ ਚੌੜਾਈ ਭੰਗਾਣ ੨ ਵਾ ੪ ਵਾ ੧੦ ਸੇ ਕਹੇ ਜੇਕਰ
ਸਾਦ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਗਿਠਾ ਜਾਣੇ ਜੇ ਨੇਹਸ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਗਜ ਸਮਝੇ ।

ਸਕਲ

ਤੂਲ

ਅਰਜ

ਉਮਕ

ਕੁਤਰ

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

॥

(੮੪)

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

ੴ

(੮੫)

ਰਮਲੀ ਸਵੇਰੇ ਉਠਕੇ ਕੁਰਾ ਸੁਟੇ ਤਾਂ ਕਿ ਸਭ ਪ੍ਰਛਕ ਦਾ ਹਾਲ
ਜੋ ਦਿਨ ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਪਾਸ ਆਵਣਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਸਵਾਲ
ਓਹ ਕਰਨਗੇ ਸਭ ਆਪ ਹੀ ਮਾਲੂਮ ਕਰੇ

ਜੇ ਦੂਜੇ ਸਾਦ ਦਾਖਲ ਵਾ ੭ ਸਾਦ

ਖਾਰਿਜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਛਕ ਆਵੇ
ਜੇ ਉਲਟ ਹੋ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਦੋਵੇਂ ਖਾਰਜ ਜਾ ਦਾਖਲ
ਹੋਣ ਵਾ ੮ ਮੇਂ ਤਕਰਾਰ ਹੋ ਪ੍ਰਛਕ ਆਵੇ ਪਰ
ਸਵਾਲਨਾਂਕਰੇ ਮੁੜ ਜਾਵੇ ਦਾਖਲ ਮੇਂ ਕੁਛ ਪਲ
ਨੈਰੋ, ਸਾਦ ਨਹਸ ਸ਼ਰੂਰ ਦੇਖੇ, ਨਹਸ ਦੇ ਜਿਤਨੇ
ਤਕਰਾਰ ਹੋਣ ਉਤਨੇ ਹੀ ਪ੍ਰਛਕ ਆਣ, ਜੇ
ਤਕਰਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ੭ ਦੇ ਅਦਦ ਲੈ ਲਵੇ ।

ਜੇ ੩ ਹੋਵ ਅਤੇ ਤਕਰਾਰ ਭੀ ਨਾ ਹੋ ਤਾਂ ਜੇ ੨
ਦਾਖਲ ਈਵਾ ੧੦ ਖਾਰਜ ਹੋਨ ਬਹੁਤ ਆਦਮੀ
ਹੋਨ ਸ਼ਕਲ ੭ ਤਾਲਿਆਂ ਪਹਿਲੇ ਕਾ ੮ ਤਾਲਿਆਂ
ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਹੈ ਦੇਖੇ ਕਿ ੭ ਸ਼ਕਲ ਆਪਨੇ ਸਕਨ
ਕਿਸ ਖਾਨੇ ਮੇਂ ਹੈ ਜੇ ੨ ਮੇਂ ਹੈ ਹਾਲ ਮਾਲ ਕਾ
ਹੈ, ੩ ਮੇਂ ਸਫਰ ਹੈ, ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਤਾਲਿਆਂ ੮
ਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਕਲ ੮ ਮੇਂ ਹੋਵੇ ਉਸ ਕੋ ਦੇਖੇ
ਕਿ ਸਕਨ ਸੇ ਕਿਤਨ ਮੇਂ ਹੈ ਜੇ ੨ ਮੇਂ ਹੈ ਜਮੀਰ

(੮੬)

ਮਾਲ ਕਾ ਹੈ ੨ ਮੇਂ ਸਫਰ ਕਾ ।

ਅਗੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹਕਾਮ ਰੋਜ਼ ਮਰਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਹੇ
ਮੈਂ ਕੁਛ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ

੨ ਵਾ ੬ ਸ਼ਕਲ ਕੋ ਦੇਖੋ ਜੇ ਦਾਖਲ
ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਛ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਖਾਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ,
ਜੇ ੨ ਦਾਖਲ ਹੈ ਵਛੀ ਖਾਰਜ ਹੈ ਖਾਂਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਭੁਖਾ ਰਹਿਆ ਹੈ, ਜੇ ੬ ਦਾਖਲ ਤੇ ਦੂਸਰੀ
ਖਾਰਜ ਹੈ ਕੁਛ ਖਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਪੇਟ ਭਰਿਆ ਸਾਏਸ
ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਜੇ ਨਹਸ ਮੁਨਕਲਿਬ ੬
ਵਾ ਸ਼ਕਲ ਸਾਦ ਦਾਖਲ ਯਾ ਮੁਨਕਲਿਬ ਸਾਦ
੨ ਹੈ ਕੁਛ ਖਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਪਖਾਨਾ ਕਰ ਦੀਆ
ਹੈ, ਸ਼ਕਲ ਸਾਦ ਸੇ ਗਜਾ ਚੰਗੀ ਨਹਸੇ ਸੇ ਬੁਰੀ
ਸ੍ਰਾਦ ਵਾ ਭਾਰੀ, ਜੇ ੨ ਵ ੬ ਵ ੧੦ ਕਮ ਤਾਕਤ
ਹੋਣ ਤਾਂ ਗਜਾ ਬਾਸੀ ਸਮਝੇ। ਜੇ ਪੁੱਕੀ ਚੀਜ਼
ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ੨ ਵ ੧ ਵ ੯ ਵ ੧੦ ਵ ੧੩ ਸੇ
ਬਿਆਨ ਕਰੇ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਕ ਦਿਨ ਦਾ ਹਾਲ ਮਲੂਮ
ਕਰਨਾ ਚਾਹੇ।

(੮੭)

ਤਾਂ ਜਾਇਚਾ ਸੁਟੇਸ਼ਕਲ ਤਾਲਿਆ ਉਸ
ਦਿਨ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ੨ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇਨਾਲ ਮਨਸੂਬਹੈ।

੩ ਸਫਰ ਵ ਹਰਕਤ ਸੇ, ਜੇ ਚਾਹੈ ਕਿ
ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਸਫਰ ਕਰੇਗਾ ਗਜਾ ਖਾਏਗਾ ਤੇ ੩
ਵਾ ੨ ਸੇ ਲਗਨ ਮਾਲੂਮ ਕਰੇ।

(ਅਗੇ ਸਵਾਲ ਹੈ, (ਸ) ਆਈਨਾ ਰਮਲ ਕੋਨ
ਹੈ, (ਜ) ੧੪ (ਸ) ਮੀਜਾਨ ਕੋਣ ਸ਼ਕਲ ਹੈ।

(ਜ) ੧੫ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਰ ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਖੰਡਤ ਹੋ
ਤਾਂ ਏਸ ਨਾਲ ਮਾਲੂਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸ)
ਲਿਸਾਨੁਲ ਰਮਨ ਕੋਨ ਹੈ (ਜ) ਜੋ ਤਾਲਿਆਂ
ਔਰ ਖਾਨਾ ਮਤਲੂਬ ਸੇ ਬਣੇ (ਸ) ਲਿਸਾਨੁਲ
ਰਮਲ ੨ ਕੋਨ ਹੈ। (ਜ) ੧੬ (ਸ) ਸਲਾਹ ਵ
ਫਸਾਦ ਪ੍ਰਸਤਾਰ ਕਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ
ਹੈ (ਜ) ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤ ਹੈ।

(੧) ੧੪ ਸੇ ਸਲਾਹ ਨਹਸਸੇ ਫਸਾਦ

(੨) ਮਤਲੂਬ ਕਾ ਤਕਰਾਰ ਸਾਦ ਮੈਂ
ਸਲਾਹ ਨਹਸ ਮੈਂ ਫਸਾਦ (ਸ) ਸੈਰ ਰਮਲ
ਕਿਆ ਹੈ (ਜ) ਬਾਰੇ ਖਾਨੇ ਸੇ ਤ੍ਰੀਕ ਦੋਰ ਕੇ

ਹੁਕਮ ਲਗਾਨਾ (ਸ) ਮਾਨਾ ਵ ਮੁਅਤੀ ਕਿਆ
ਹੈ (ਜ) ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰ ਹੈ।

(੧) ੧੪ ਵਾ ੧੫ ਮੁਆਫਕ ਮਤੁਲਬ
ਮੁਅਤੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਾਨਾ ਹੈ। ਆਤਸ ਨਜਰ
ਬਾਦ ਬੋਲਣਾ ਆਬ ਮੁਲਾਕਾਤ ਖਾਕ ਮਨਾ
ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਤਿਸ ਬਾਦ ਮੀਠੀ ਹੈ ਪਾਨੀ
ਨਿਮਕੀ ਹੈ ਖਾਂਕ ਤੁਰਸ ਹੈ। ਅਤਿਸ ਮਰਤਬਾ
ਰੋਜ, ਹਵਾ ਮਰਤਬਾ ਹਫਤਾ, ਆਬ ਮਹੀਨਾ,
ਖਾਕਸਾਲ ਹੈ। ਆਤਿਸ ਰੂਹ ਹੈ, ਹਵਾ ਅਕਲ ਹੈ,
ਆਬਨਫਸ ਹੈ, ਖਾਕ ਜਿਸਮ ਹੈ। ਆਤਿਸ ਨੂਰ ਹੈ
ਹਵਾ ਰਹਿਮਤ ਹੈ ਆਬਾਬਖਸਸ ਹੈ, ਖਾਕ ਜਲਮਤ
ਹੈ। ਆਤਸ ਜਬਰਾਇਲ ਬਾਦ ਮੇਕਈਲ ਆਬ
ਬਿਸਰਾਫੀਲ ਖਾਕ ਇਜਰਾਈਲ ਹੈ। ਆਤਸ ਫਸਲ ਗਰਮੀ
ਹਵਾ ਰਬੀ, ਆਬ ਖ਼ੀਫ, ਖਾਕ ਜਾੜਾ। ਆਤਸ ਆਪਣੇ ਖਾਨੇ ਕੇ
ਸਿਵਾ ਤੀਨ ਖਾਨੇ ਪਰ ਹਾਕਮ ਹੈ ਬਾਦ ੨ ਪਰ ਆਬ ੧ ਪਰ
ਖਾਕ ਆਪਣੇ ਪਰ। ਆਤਮ ਗਰਮ ਖੁਸ਼ਕ ਹੈ ਬਾਦ ਗਰਮਤਰ
ਆਬ ਸਰਦ ਤਰ ਖਾਕ ਸਰਦ ਖੁਸ਼ਕ-ਆਤਸ ਮਰਜ
ਸਫਟਾਵੀ ਹੈ ਬਾਦ ਖੂਨ ਆਬ ਬਲਗਮ ਖਾਕ ਸੌਂਦਾ ਹੈ। ਇਤੀ।

“ਮੀਤ ਪ੍ਰਿਟਿੰਗ ਪ੍ਰੈੱਸ” ਬਾਜ਼ਾਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਨਿਵਾਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।
ਪ੍ਰਿੰਟਰ—ਸ: ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ‘ਮੀਤ’

ਹਰ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ, ਤੀਜਾ, ਚੌਥਾ
 ਪੰਜਵਾਂ ਗਿਆਨ ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ

ਪਤਾ ਭਾਈ ਬੂਟਾ

ਹਰ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ ਭਾਗ ਦੂਜਾ: ਅਰਥਾਤ ਸਿਵ
 ਸਾਮੰਤ, ਸਾਸਤਰ-ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ
 ਹਰ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਉਮਰ, ਭਾਗ, ਵਿਦਿਆਐਲਾਦ
 ਤੇ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਹਨ (ਮੁਲ ੧)
 ਇਸਤਰੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਅਰਥਾਤ ਹਰ
 ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ ਭਾਗ ਤੀਜਾ-ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ
 ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਫਲ ਲਿਖੇ ਹਨ (ਮੁਲ ੧)
 ਤਿਲ ਚਿਜਾਰ-ਅਰਥਾਤ ਹਰ ਰੇਖਾ
 ਗਿਆਨ ਭਾਗ ਚੌਥਾ-
 ਇਸ ਵਿਚ ਹਰ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਤੇ
 ਜੋ ਕਾਲੇ ਭੂਰੇ ਤਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ
 ਫਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ (ਮੁਲ ੧)

ਪਤਾ ਪਤਾਪ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਾਲੇ

ਪਾਰ ਮਾਈ ਸੇਵਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ